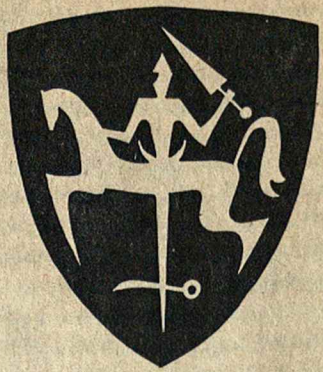

Mr. J. R. R. R. R.
19335 Boulevard Ave.
Detroit, Mich. 48219
U.S.A.

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

nepriklausoma lietuva

SENIAUSIAS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS KANADOJE

LE PLUS VIEUX JOURNAL LITUANIE AU CANADA

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

NR. 52(1179) XXVIII METAI *** 1969 m. DECEMBRE-DECEMBER-GRUODŽIO 24d. *** LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA *** Postage paid at Lachine, P.Q.

linksmų švenčių ir laimingų 1970 metų

dail. R. Bukauskas.

Užverčiam 1969 metų lapą. Lietuva tebeneša okupacijos jungą, laisvojo pasaulio Lietuvių Bendruomenė jau paminėjo Lietuvių Chartos dvidešimtmėsio sukaktį ir rūpinosi organizaciniu savo stiprėjimu bei tautinių darbų derliu. Buvo paskelbti specialūs Lietuvių švietimo ir šeimos metai, tad ypatingas dėmesys buvo skiriamas lietuviškam mūsų jaunimo ugdymui. Didžiulėmis galim konstatuoti, kad esametautiškai ir valstybiškai gyvi. Tai rodo paskiros ir sutelktinės mūsų švietimo, kultūros ir Lietuvos laisvinimo pastangos, vedančios mus Lietuvos keliu. Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1970 metų proga nuoširdžiai sveikiname laisvosios išeivijos, prievartinės tremties ir okupuotosios Lietuvos lietuvius, visiems linkime asmeninės sėkmės ir tautinio solidarumo lietuviybės bei Lietuvių Tautos laisvės siekimuose.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDROMENĖS
VALDYBA.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Federalinės vyriausybės valstybės sekretorius Gerard Pelletier ir Quebeco provincijos imigracijos ministeris Mario Beaulieu š. mėn. 15 dieną pasirašė susitarimą, pagal kurį nuo kitų metų rugsėjo mėn. visiems imigrantams bus nemokamai pravedami kalbų kursai. Tų kursų 50 nuošimčių išlaidų apmokės federalinė valdžia. Tie kursai, skirti anglų ir prancūzų kalboms išmokti, truks 40 savaičių. Iki šiol panašius kursus jau lanko apie 1600 imigrantų ir nors jie pravedami provincinės vyriausybės visos išlaidos buvo apmokamos federalinės valdžios pinigais. Lig šioliniuose kursuose buvo pirma mokoma prancūzų kalba /20 savaičių/ ir tik po to anglų /taip pat 20 savaičių/. Dėl dabartinių kursų buvo daug nusiskundimų, kad anglų kalba juose dėstoma labai silpnai ir kad lankantieji bei mokytojai esą verčiami už klasės ribų kalbėti prancūziškai. Dėl to visai neseniai iš

tų kursų vedėjo pareigų pasitraukė Mario Buzzanga, Egipte gimęs italas, tvirtindamas, kad jam buvę nekartą pareikšta, kad nuo dabar visos atsakingos tarnybos Quebeco provincijoje būsiانios atviros, pirmoje eilėje, tik prancūzams - kanadiečiams, kalbantiems abiem kalbom. Andrej Patry, provincinės imigracijos ministerio pavaduotojas, visa tai paneigė, pareikšdamas, kad jis tokių įsakymų bei pareiškimų esą niekad nepaskelbęs. Teisindamasis spaudos atstovams, Patry taip pat paaiškino, kad tik nuo 1970 m. balandžio mėn. jo ministerija perimsianti imigrantų kalbos mokymą, o dabar dar ši esanti švietimo ministerio /Cardinal/ žinioje ir jis nedaug ką tegalės dėl pačio dėstyimo pasakyti.

PRIIMTAS ĮSTATYMAS
NR. 75

Quebeco provincijos parlamentas priėmė įstatymą Nr. 75, kuris apjungs Montrealio miestą ir visus jo priemies-

KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲJŲ METŲ PROGA NUOŠIRDŽIAI
SVEIKINAME VISUS KANADOS LIETUVIUS.

Telydi jus šventiška palaima, negestantis tikėjimas
Tėvynės laisvės aušrai,

Lietuvos Generolinis Konsulas Kanadoi
ir Malina Jonė Zmuidzinienė.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR VILTINGŲ 1970 METŲ
VISIEMS KANADOS LIETUVIAMS LINKI
KLB KRAŠTO VALDYBA.

NUOTAikingų švenčių ir laimingų

1970 METŲ!

KLB Montrealio Apylinkės
Seimelio Prezidiumas.

KLB-nės APYLINKIŲ VALDYBAS, TAUTOS FONDO APYLINKIŲ
ATSTOVYBES BEI ĮGALIOJINIUS, T.F. LĖŠŲ TELKIMO TALKININ-
KUS IR VISUS GAUSIOMIS AUKOMIS REMIANČIUS PAVERGTO
TĖVYNĖS LAISVINIMO DARBA, KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲ
METŲ PROGA NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA

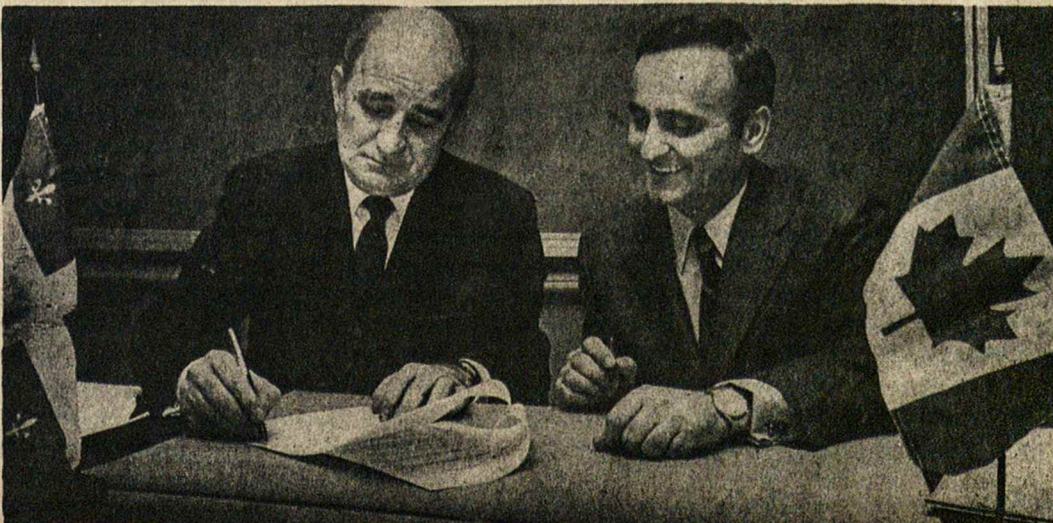
TAUTOS FONDO KRAŠTO
ATSTOVYBĖ.

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Centro Valdyba sveikina Kolegas ir jų šeimas
Kalėdų švenčių bei Naujųjų metų proga, linkėdama ištvėrmės atsakingame spaudos
darbe, ypačiai kreipdama kolegų dėmesį į 1970 metus, t.y. į Lietuvos okupacijos
30 metų sukaktį ir skatindama atsidedusį pasirodžiusį tai tragiškai sukačėiai pa-
minėti ir išryškinti tiek lietuvių, tiek kitataučių spaudoje.

LŽS Centro Valdyba.

čius į vieną administracinį vienetą, turintį tą pačią poli-
ciją, gaisrininkus ir t.t. Įsta-
tymas, pasirašius provincijos
gubernatoriui, įsigalios nuo

1970 metų sausio mėn. 1 die-
nos. Naujos metro vyriausy-
bės sudėtinį įeis 52 Montrea-
lio miesto atstovai ir 28 ats-
tovai iš įvairių priemiesčių.

Valstybės sekretorius Gerald Pelletier ir Quebeco prov. Imigracijos min. Mario Beaulieu.

DŽIAUGSMO ŠV. KALĖDOMS IR VIEŠPATIES PALAIMOS 1970
NAUJIEMS METAMS MIELIEMS PARAPIJIEČIAMS IR VISIEMS
BIČIULIAMS. AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS KUNIGAI:

Tėvas L. Zarembo, S.J.
Tėvas S. Kulbis, S.J.
Tėvas K. Raudeliūnas, S.J.
ir parapijos Komitetas.

PALAIMOS IR RAMYBĖS KALĖDŲ ŠVENTĖSE VISIEMS
LINKI ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA: kleb. kun. dr. F. Jucevičius,
Komitetas ir parapijos Taryba.

ŠVENČIŲ PROGA SVEIKINAME LIETUVOS KŪRĖJUS - SAVANORIUS,
KARO INVALIDUS, KARIUS RAMOVĖNUS, ŠAULIUS IR VISUS
LIETUVIUS

L.K.V.S. RAMOVĖ, Montrealio
Šaulių Valdyba.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1970 METŲ
LINKI ESANTIEMS IR BUVUSIEMS BROLIAMS IR SESĖMS
ŠAULIAMS KANADOJE

Kanados Šaulių rinktinės Valdyba.

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ ŠVIESOJE UŽ LIETUVOS LAISVĘ,
ŽUVUSIŲJŲ BROLIŲ TĖVYNĖS MEILĖS UGNIS TEBŪNA ŠVYTU-
RIU VISIEMS PASAULYJE ESANTIEMS SESĖMS IR BROLIAMS
ŠAULIAMS

Lietuvos Karaliaus Mindaugo Šaulių
Kuopa.

MIAMI LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS SVEIKINA VISUS LIETUVIUS
ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ ŠVENČIŲ PROGA

Direktoriatas ir Valdyba
3655 N. West St. Miami, Florida.

ŠVENČIŲ PROGA, SVEIKINAME NARIUS IR VISUS LIETUVIUS

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
123 kuopa Montrealyje.

ŠV. KALĖDŲ DŽIAUGSMO, LAIMINGŲ IR SĖKMINGŲ NAUJŲJŲ
METŲ VISIEMS ŽVEJOTOJAMS IR MEDŽIOTOJAMS LINKI

"Nida" Montrealio Lietuvių Žvejotojų-Medžiotojų
Klubo Valdyba.

ŠVENČIŲ PROGA LINKIME DAUG LAIMĖS VISIEMS
MONTREALIO IR APYLINKĖS LIETUVIAMS

LVL ir Varpininkų Klubas.

Giedrių Kalėdų ir laimingų
Naujųjų metų linki visiems
bičiuliams ir pažistamiems

Birutė ir Henrikas Nagai.

Šventinės nuotaikos ir sėkmingų
1970 metų linki visiems prie-
liams ir pažistamiems

Aldona ir Pr. Paukštaičiai.

ne priklausoma lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

"Second class mail registration number 1952"

LEIDŽIA SPAUDOS B-VĖ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

Vyr. redaktorius dr. Henrikas Nagys.
Administratorius ir techninis redaktorius Pranas Paukštaitis.
TEL. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal 690, -- Quebec -- Canada

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$7.50 Canada \$7.50
JAV ir Pietų Amerika... \$8.00 USA & South America. \$8.00
Visur kitur \$8.50 Other Countries \$8.50
Atskiras numeris \$0.25 Single copy \$0.25

Adresų pakeitimas 25 ct. (siųsti prie prenumeratos arba pašto ženklais)
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

KRISTAUS GIMIMO ŠVENČIŲ

PROGA

Kristaus gimimo švenčių progą naudoju, sudideliu malonumu, visiems lietuviams pareikšti mano geriausius linkėjimus.

Šio laiko kaikiurių tikinčiųjų dvasiniame sąmyšyje norisi klausti ar Kristaus gimimo šventė visiems bus tokia pat prasminga, jautriai maloni, kaip iki šiol. Kai audrų debesys kelioms dienoms paslepia nuo mūsų akių saulę ir žydrias erdves, atrodo kad už debesų jų visai nebeliko. Tačiau vos debesys praprunka ar kai pakylame virš jų, vėl pamatome saulę, girdrią erdvę - tas pačias ir savo vietoje.

Mūsų Bažnyčios gyvenimo neesminiuose pasikeitimuose dalis tikinčiųjų taip pasimetę, kad ir savo kalbose, ir elgesyje yra aiškiai praradę nekintančių tiesų kelią. Neseniai pasibaigusioje konferencijoje Amerikos vyskupai, įvairiuose kituose kraštuose eilę patyrusių kunigų

ir pasauliečių, visus kviečia susitelkimo ir maldos keliu grįžti Kristaus tikintiesiems deramam tvarkon ir ramybėn. Lietuviai, galima pagrįstai džiaugtis, kad peiktinų iškrypimų doktrinoje ar elgesyje mūsų tarpe pasitaiko mažiau negu kitų tarpe. Kristus, jo žodžiai, jo malonių palikto šaltiniai ir mūsų santykiavimo su Dievu pagrindiniai būdai yra visada tie patys. Žmonės, jų nuomonės, jų nuotaikos, yra trumpalaikiai. Jie tenesudrumsčiai ir tenesuklaidina mūsų protų nei širdžių. Virš visokių laiko nuotaikų, ar net ir klaidų, švėskime Kristaus gimimo šventę amžino Dievo ir amžinų jo tiesų šviesoje. Gyvu tikėjimu, pagal jį gyvenimu ir krašta malda būkime su Kristum - tiesos ir ramybės davėju.

Visiems nuoširdžiai linkiu Dievo palaima, šviesa ir paguoda gausių švenčių.

Vysk. V. BRIZGYS

KALĖDŲ VARPAI

Kristus atėjo į šį pasaulį mažas vaikelis, meilus, malonus kūdikėlis, kaip kokia gėlė. Tas kūdikėlis buvo tikra dangaus dovana, todėl šisvystė paprotys per Kalėdas teikti vienai kitiems dovanas. Kristus gimė šeimoje, kaip visi iš mūsų. Su šeima paprastai nusilemia visas būsimasis kūdikio gyvenimas.

Per Kalėdas paprastai šeimos gyvenimas sušilsta. Jeigu metų bėgyje vedusieji kartais vienas nuo kito nutolsta, Kalėdos parodo, kad juodu vistiek yra tikrumoje artimi, kad gilumoje yra dar meilės, kuri bendromis dovanomis sustiprėja. Kalėdos yra vaikų šventė. Per Kalėdas paprastai tėvai daugiau ir galvoja apie vaikus, negu apie save, kad tik vaikams būtų gera, kad jie bū-

tų patenkinti, kad jie daugiau džiaugsmo turėtų. Vaikai tai įvertina ir visą gyvenimą prisimins praleistas Kalėdas savo tėvelių nameliuose. Kiek kartų atsitinka, kad vaikai iš toli skrenda ir lėšų nesigaili, kartu su tėveliais, su vaikais praleisti bent porą švenčių dienų.

Per Kūčias po staltiesės deda žmonės šieno. Simbolizmas yra aiškus. Kristus buvo paguldintas prakartėlėje ant šieno, taigi šienas primena Kristų kūdikėlį.

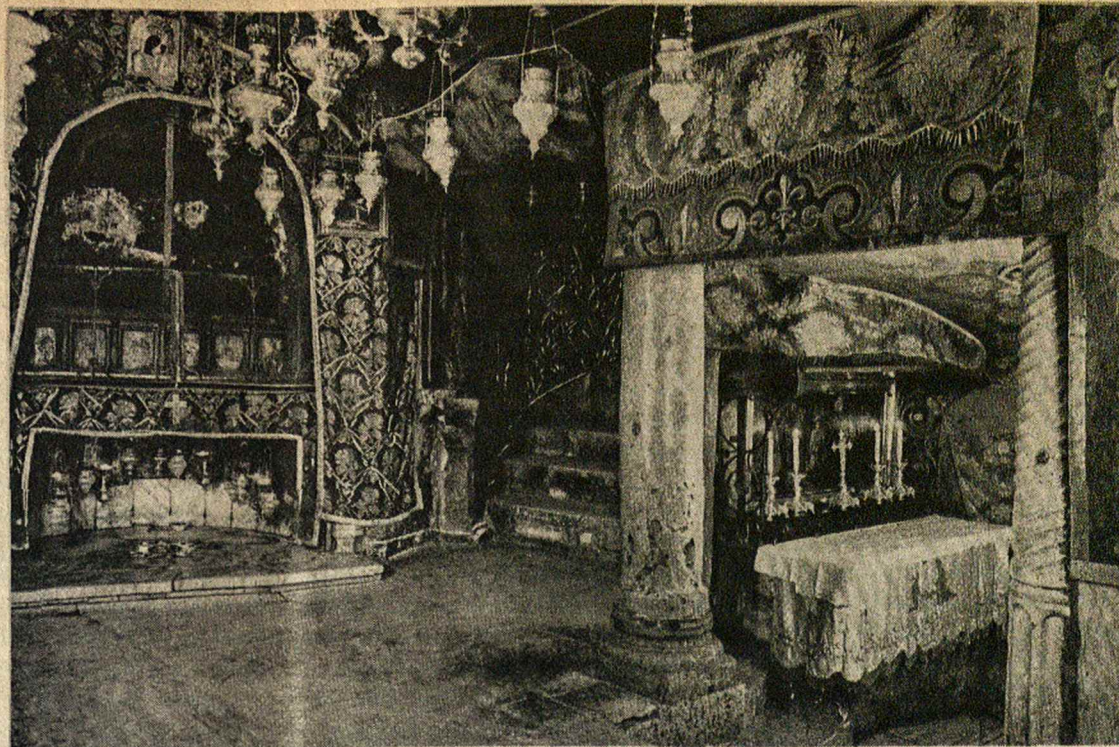
Jeigu kas yra tikis krikščionis, jam Kristus simboliuoja dvasišką antgamtinį atgimimą. Kristus atnešė mums savo šventą pavyzdį, savo dievišką mokslą ir dangišką malonę. Visiems linkime linksmų Kalėdų. J. Venckus, S. J.

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja redakcijos pažiūras ar nuomonę. Laiškai gali būti trumpinami. Anoniminiai pasisakymai nebus spausdinami. Red.

Gerb. p. Redaktoriau, Jūs NL vedamuosiuose pasakote gražių pamokslėlių, pamokinate, sudraudžiate nenaudėlius ir snobus, bet kokia iš to nauda, jei tuoj pat NL leidžiate tiems snobams ir rėksniams, čia pat, greta Jūsų pamokslų, tyčiotis ir niekinti lietuvišką darbą ir lietuvių pastangas. NL nr. 45 Jūs gražiai parašėte vedamajame "arogantiško sukirpimo pirmėivių didžiū balsu ir kiekviena proga tyčiojasi ir iki ašarų juokiasi... smulkūs niekšeliai tik po slapyvardėm išdrįsta... įkasti į kulną... ir t. t.

Bet šalia vedamojo idėjot laiškų skyrių kaip tik tokio "arogantiško sukirpimo" laišką su šuniška slapyvarde Am-am-am, kuriame autorius, be abejo, koks nors Montrealio diplomuotas profesionalas, pasislėpęs po kauke, tyčiojasi iš lietuvių Fondado, vadindamas jį nikelinu, pakuliniu, mizernu 5000 dol. ir pan., tuo užgaudamas pasiūlytus Fondo rėmėjų ir aukotojų jausmus. Kam duoti tokiems ponams vietos "Nepr. Lietuvoj"? Jų pliuropalus talpinti? Tegul jie leidžia savo laikraštį. NL laiškų skyrių aiškiai parašyta: "Ano-

BETLIEJUS - KRISTAUS GIMIMO GROTA.

P.L.B. KANADOS KRAŠTO VALDYBA

APLINKRAŠTIS-INFORMACIJA NR. 11.

Sveikinimas

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname visus KLB-nės Apylinkių valdybas ir visus lietuviškas organizacijas, linkėdami ir 1970 metais ištvermingai tęsti mūsų laisvės darbą, įtraukiant į darbuotojų eiles dar daugiau jėgų iš mūsų priaugančio jaunimo tarpo.

Šalpos Fondo reikalai

KLB-nės Šalpos Fondas dar kartą kreipiasi į visus KLB-nės Apylinkių valdybas, prašydamas skubiai praveisti BLAF'o vardu vajų. Visos surinktos aukos liks Kanadoje, panaudojant jas šalpai mūsų šio Šalpos Fondo užjūryje ir šiame krašte į vargą patekusių lietuvių. Visus lietuvius prašome duosniai šį vajų paremti.

Padėka

Dėkojame 15 - tos Kanados

SVETIMI APIE LIETUVIŠKĄ KINEMATOGRAFIJĄ

Al. Gimantas

Išėjimoje, reikia pripažinti, netiek jau daug žinome apie lietuviškojo filmo raidą sovietinamoje tėvynėje. Tiesa, vienas kitas toks filmas pasiekia mūsų progresyviųjų tautiečių salių ekranus, bet, gerai žinant, kad seansų pilnas dažniausiai eina lietuviškosios komunistinės spaudos rėmimui, susilaikoma nuo ėjimo į filmų demonstravimus. Antra, gaila, bet jau taip yra, kad absoliutinė visų Vilniuje gamintų filmų dauguma, net ir taip vadinami, meniniai filmai, yra perdėm persunkti propagandinės gijos, kuri, regis, neretu atveju ir meninį filmą sumenkina iki pigaus propagandinio balasto. Neišvengiama to ir kultūrinio filmo juostose, bet šitų filmų tarpe pasitaiko ir tokių, kurie galėtų būti priimti ir kiekvienam bet kur gyvenančiam tautiečiui /Nemunas, Kuršių Nerija, etc./.

Idomu, kaip apie lietuviškus filmus atsiliepia užsienio kritikai? Šį kartą turime ištraukę iš lenkų filminiam reikalams skirtą žurnalo "Kino", kritikės Alicijos Helman atsiliėpimus. Kadangi lenkų filmo menas pokario metais yra padaręs nemažą pažangą, tad ir jų ekspertų nuomonės mums gali būti įdomios. Tenka pastebėti, kad tos lenkiškos nuomonės visai nebando iškelti bene kiekviena filme kylančios raudonosios siūlės, bet apie tai visai nutyli, kaip apie neįdomų ir dėmesio nevertą faktą, kiek bando ribotis meninės tiesos ieškojimu.

Štai, filme "Gyvieji didvyriai", kritikė randa, kad jame

Lietuvių Dienos Organizacijai Komitetui Hamiltone už greitą ir tvarkingą apyskaitos sudarymą ir pervedimą gauto pusės pelno - \$ 644.24 Krašto valdybai.

Pasaulio Jaunimo Kongresas

Pasaulio Jaunimo Kongresą numatoma susaukti 1972 m., sujungiant jį su 4-tąja Tautinių Šokių Švente. Tiksliai data ir vieta dar nenustatyta, tačiau Krašto Valdyba jau dabar kviečia Kanados jaunimo organizacijų valdybas savo posėdžiuose bei visuotiniuose susirinkimuose diskutuoti jaunimo kongreso įvairius klausimus, kadangi 1970 metų pavasarį numatoma susaukti bendrą JAV ir Kanados jaunimo organizacijų posėdį kongreso reikalus aptarti.

K. L. B. Krašto Valdyba

Dėkojame 15 - tos Kanados

SVETIMI APIE LIETUVIŠKĄ KINEMATOGRAFIJĄ

Al. Gimantas

plnų balsu suskambo vienas būdingiausių lietuvių kino privalumų - žmogaus ryšys su žeme, su gamta, kaip konkreti,

materiali realybė. Tas filmuose /keli atskiri epizodai, viename filme/ ryškėjęs emocinis - vaizdinis atspindimų įvykių ir problemų akcentavimas ypač padidina operatoriaus indėlio vertę. Operatorius tampa kone ligiaverčiu režisieriaus partneriu.

"Vienos dienos kronikoje" labai aiškiai išryškėja motyvas, kurį randame ir vėlesniuose lietuvių filmuose, mėginančiuose jungti praeitį su nūdiena, parodyti jų tarpusavio priklausomybę. Filmo autorius kalba apie principines vakardienos ir nūdienos moralines problemas, surasdamas personažuose, charakteriuose ir žmonių poelgiuose vertybių, padedančių individui įvertinti patį save ir suvokti jo vietą visuomenėje.

Apie savotiškai išgarsėjusį ir išeivių lietuvių tarpe V. Žalakevičiaus filmą "Niekas nenorėjo mirti", lenkė autorė porina lyg ir su priekaištu: "Nėra čia vietos priešininko pažūrų išdėstymui /to irgi pasigėdo matę tą filmą mūsų tautiečiai, plus laisvės kovotojų niekinimas - Al. G./, subtiliam ideologinių ar psichologinių problemų nagrinėjimui. Pirmojon vieton statoma gaivališka kova, tam įdomiam filmui suteikusi nepaprasto dinamizmo, temperamento, vizualinio grožio". Beje, šio autoriaus turimomis žiniomis, minėtas filmas vėl buvo demonstruojamas prieš keletą savaličių New Yorke, Modėnaus Meno Muzėjaus auditorijoje, ne lietuvišku, bet rusišku įkalbėjimu, kažkurio filmų festivalio metu.

Apie A. Žebriūno filmą "Paskutinė atostogų diena", A. Helman skaitytoją tikina: "Be abejonės, tai vienas brandžiausių ir gražiausių lietuvių filmų, o drauge tyriausių ir harmoniškiausių poetinio žanro kūrinių /.../ Šiame filme apie pirmuosius nusiavylimus meralinė problema tika atskleidžiama nepaprastai subtiliai ir delikačiai. Be pabrėžtinų išvadų, be perdėtų akcentų. Čia vaidina tik vaikai ir gamta. Gal būt, gamta pirmiausia. Jūros pel-

Nukelta į 9 psl.

PADĖKA

A. + A.

MARIJA VIZGIRDIENĖ

Š.m. lapkričio mėn. 29 d., mirties angelui pakvietus Amžinonai Švieson mūsų mylimą Mamytę ir Mcčiutę, mus skausmo valandoje užjautusiems nuoširdžiai dėkojame.

Gerb. Hamiltono A.V. parapijos kleb. Mons. dr. J. Tada rauskui ir kun. Br. Jurksui už atnaują šv. Mišiu, auką. Kun. J. Gaudzei už Rozinio maldą ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Gerb. Montrealio A.V. parapijos kleb. Tėv. L. Zarembai, S.J. už nuoširdų ligonės lankymą, Rozinio maldą ir už šv. Mišiu, auką.

Visiems mūsų giminėms, prieteliams ir pažįstamiems už užprašytas šv. Mišias, žodžių ir raštu mums pareikštą užuojautą, prisijustas gėles, atsilankymą koplyčiose, maldas už mirusią ir už dalyvavimą laidotuvėse.

Ilsėkis ramybėje, mūsų mylima Mamytė ir Močiutė, svetingoje Kanados žemėje, nebesulaukusi valandos grįžti į gimtosios žemės laukus Suvalkijos lygumose.

Esi visų mūsų su didžiu skausmu, pagarba ir meile palaidėta, bet nepamiršta!

Nuliūdę: dukterys, sunus, marčios, žentai ir anukai.

Mūsų Kredito Unijos narei

A. + A.

MARIJAI BENDŽIŪNIENEI

mirūs, jos dukteris Onai Barauskienei, Marijai Abraitienei ir visiems artimiesiems nuoširdžių užuojautų reiškia

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos
"Lito" Valdyba.

A. + A.

MARIJAI VIZGIRDIENEI

mirus, jos vaikus - Kanadoje ir JAV - se, jų šeimas ir artimuosius nuoširdžiausiai užjaučiame

L. ir Pr. Kriščiokaičiai
ir jų šeima, Hartford, Conn.

SOVIETŲ IMPERIJOS ŽLUGIMAS

Iš prancūzų kalbos laisvai
vertė Vacys Žižys

ANDREI ALEKSEEVITCH
AMALRIK.

(Tęsinys iš praeito numerio)

Mano nuomone, vidurinioji klasė yra dar netikra. Susis-kaldžiusi savo prieštaravi-muose ji viena neatgaivins vi-sos bendruomenės. /Nebent ji įgautų daugiau populiarumo./ Šiuo metų niekas nežino ką masės galvoja! Net ir patys biurokratai, nepaisant visų jų pastangų slepiant faktus ir įti-kinėjant savomis pasakomis. O žmonėse vis dažniau reiškiasi nepasitenkinimas. Nebūti-na! prieš patį režimą /kadan-gi jie kitokio režimo juk ne-pažįsta/, bet prieš kitokius aspektus: kontrolę, žemas al-gas ir visokius nedateklus. Nuolat brangstantis pragyvenimas, pykinanti namų staty-bos padėtis juk niekad nesibaigia. Taigi ir ekonominė pa-dėtis atsiduoda visos siste-mos skleroze. Ekonominiai gerbūviui sustojant, žmonėse kyla pyktis. Kokios būtų to pykčio pasekmės; demokrati-nė teisė ar bruzdėjimas? Kiekviena ideologija yra be-prasmė jeigu masės jos nesu-pranta. Taigi daugumai žmo-nių, iš žemdirbių kamieno, laisvės ar pilietinės lygybės principai beveik niekonereiš-čia. Jėga, protas ir kultūra yra gerbtini, bet ne individo teisės, kadangi "individas" nieko nereiščia. Laisvė, ypač pas kaimynus, yra pavojinga. Teisingumas? Taip. Dėl jos galima ir nusižudyti. Bet tei-singumu galima vadinti ir tei-sių atėmimą. Bet to, masės yra paliktos sau ir visiškai pasi-metusios. Pati žemės ūkio re-forma išaugino pasimetusių proletariatą: nei darbininkus nei ūkininkus. Masinis ūkinin-kų veržimasis į miestus sukū-rė išvietintus miestiečius /ci-tadins d'éracinés/, - nesavam kailyje, neramius ir agresy-vius. Abi šios grupės tebeieš-ko savo vietos. Ir naujai besi-formuoja sluogsniai neturi jokių ideologijų. Jie tik siekia išsilaikymo ir materialinio gerbūvio. Aš bijau, kad visi moraliniai kriterijai, būtinai pastoviai bendruomenei, bus beveik visai išnykę. Rusiškoji krikščionybė, gimusi, pasenu-si ir jau sustingusi. Kilusi iš merdinčios Bizantijos, numirė nepalikdama vietos nei mark-sistiniam sąmoningumui, kurį ir pati sistema vis labiau ir labiau apleidžia. Liaudis liko vedama tautinių įkarščių ir režimo baimės. Ir juo labiau šis režimas silpnės, tuo grei-čiau jis susidurs su dviem, jo subyrėjimo geldžiančiom, jė-gom. Pirmoji jėga, konstruk-tyvi, vidurinės klasės jėga. Idant sovietiškoji bendruome-

nė atgimtų be didelių žaizdų, reiktų, kad esamajai siste-mai byrant, toji jėga augtų pa-laispniui. Antroji jėga, dest-ruktyvi, žemesniosios klasės jėga. Ir nusitesias režimas suteiks jai progos išreikšti savo nepasitenkinimą tokioje žiaurioje formoje, kad ko ge-ro pralengs abi šio šimtme-čio revoliucijas.

KIEK LAIKO ŠIS REŽIMAS DAR GALI TESTIS?

Neužmiršdami galimu vidi-niu pasikeitimu, daleiskime, kad kariuomenė paima viršų, arba jėga nusėda į liberales-nį ekonomistų rankas. Bet šios abi grupės yra taip arti-mai susijusios su pačia par-tija, kad visos gilesnės refor-mos tuoj pat vėl nugrimstų stalčiuose. Reformoms reiktų pakeisti visą aparatūrą - nuo galvos iki kojų. Esamoje sis-temoje niekas nenori tokios kainos mokėti. Itikimiau, so-vietinis režimas sutiks su minimalinėm reformom, kad tik jis galėtų, be didelių pas-tangų, šliaužinėti šlaitu ir toliau. Istorija tai mums jau i-rodė. Šiandien yra lengva at-pažinti kai kurias 1905 ir 1917 metų revoliucijų priežastis. Sustingusi bendruomenė. Ne-lankstus aparatas, kovoje prieš ekonominio plėtimosi būtinybę. Privilegijuota biu-rokratija. Tautiniai nepasi-tenkinimai daugiautėje valstybėje. Caristinis reži-mas būtų dar ilgiau išsilaikęs, jei nebūtų pervertinęs savo jėgą ir visą konjunktūrą. Karai tik pagreitino jo žlugimą.

Aš tvirtinu, kad dabartinis režimas nesiūlo kitokio ide-alo kaip tikrai rusišką nacio-nalizmą. Jiems reikia priešų: "imperialistų amerikiečių", žydų ir kiniečių. Rusai pasi-kliauja tikrai pačiais rusais, kurių yra mažiau negu pusė visos sovietijos gyventojų. Todėl režimas žaidžia su ugnimi.

KARAS SU KINIJA YRA, BE ABEJO, NEIŠVENGIAMAS

Aš pramatau jį tarp 1980 ir 1985 metų. Kinijos revo-lucija, sekama sovietinės revoliucijos vėžėmis /pra-džioje tarptautinė, vėliau tau-tinė/, artėja prie trečiojo etapo - ekspansijos. Vienu karu Kinija gali tikėtis: atsi-lyginimo už josios pažėmini-mą, savų problemų išspren-dimą ir pirmaujančio vaid-mens /un rôle primordial/. Ypatingai ją domina Azija. Pietūs - perpildyti gyvento-jais. Lieka šiaurė, sibiriško-ji begalybė, ir sovietų rytai,

kurie kadaise jiems priklausė. Sovietų profilaktinio ka-ro grasinimai, gali, kurį lai-ką, priversti Kiniją pasirody-ti išmintinga ir gali net versti ją deryboms. Tačiau tiek Kinija tiek SSSR žino, kad pats profilaktinis Kini-jos užpuolimas, visais atž-vilgiais, sukeltų nepabaigia-mą konfliktą. Vadinas, Kini-jai verčiau imtis iniciatyvos jai derimu laiku, arba, kada ir kaip ji panorės. Taigi, Kinija pati nepuls, kol pakankamai neapsirūpins konvenciniais bei branduoliniais ginklais. Tam duokime 5 ar 10 metų. Be abe-jų, Kinija pageidautų kariauti konvenciniais ginklais. Susi-rėmimo pradžioje SSSR svy-ruos. Atsakymas branduoli-niais ginklais gali reikėti sa-vižudybė. Kada SSSR nutars, jog metas paspausti mygtuką? Karas išsiplės net jo nepas-kelbus - incidentiškais susi-remimais. Sovietų Sąjunga ne-tikėtai pasiners 7000 kilo-metrų fronte, milžiniškoje ko-voje su kinietiškais partiza-nais. Partizaninė taktika, ats-tumai, karių ištvermė - visa, kas per tris šimtmečius reikšmingai prisidėdavo prie Rusijos pergalių, ši kartą eis prieš ją pačią. Vienodu grei-čiu subraškės ir europietiš-kas "ledynas", kurį Sovietų Sąjunga išlaiko tik status quo pagalba. Bet jeigu rusiškoji armija patrauks link Sibiro, Vokietija, pasinaudojus progą, susivienys. Susovietinta Rytų Europa, su pavalkais ant kak-lo, pareikalas iš SSSR pra-rastų žemių. SSSR turės ap-mokėti už Stalino užkariavi-mus ir už tą izoliavimąsi, kuriame išsilaikė jo palikuo-nys. Ir pačioje Rusijoje bus parašyta istorija, kadangi šis tolimas, neiškių tikslų karas pareikalas žymiai daugiau aukų. Pradinė rusų patriotiz-mo liepsna pavargusi užges. Badas bus dar labiau vargi-nantis, kadangi pragyvenimo lygis, paskutiniuoju laiku, yra šiek tiek kilstelėjęs. Jeigu at-sitiktų taip, kad maistiniai reikalautų duonos arba, kad, sakykim, kariuomenei būtų duotas įsakymas atverti ugnį, toji kariuomenė pasimestų sąmyšyje. Sąjungininkų pasi-šalinimas, tautinių mažumų išsilepsnojimas, gnaibymai vakaruose ir Pacifike /jei Ja-ponija įsimašytų/ svies ru-sus ir neveltį. O beviltiškumo pradai pagimdo kraštutinumą.

OŽKOS FORUME

Biurokratija, ir dar pusiau nusimananti, negalės kartu pakelti karo, vadovauti ekono-mijai ir prižiūrėti tvarką. Ji susinarplios savyje, praras-dama visą kontrolę ir tikro-vės supratimą. Užteks tik vieno pralaimėjimo fronte, streiko arba suirutės Mask-voje, kad toji biurokratija bū-tų nuversta. Kariuomenės valdžia išsilaikys ilgiau. Bet jos žlugimas bus dar katas-trofiškesnis. Žlugimas ateis po penkių metų nuo karo su Kinija pradžios: 1980 arba 1985, jei aš teisingai prama-tau. Demokratiškas judėjimas, prispaustas ir nusilpęs, nepajėgs nutverti pavadžių. Kiekvienu atveju ir nutvėręs, nepajėgtų jų išlaikyti. Tuomet Sovietų Sąjunga mesis į anar-chiją, neapykantą ir žiauru-sią. Jeigu, vis dėlto, viduri-nė klasė būtų pakankamai stipri, tai toks įsisiautėjimas pasibaigtų, palyginti, ramiai. Įvairios sąjungos tautos atgautų savo nepriklausomy-bę. SSSR galėtų susitaikinti su Kinija bei savo kaimynais vakaruose ir atsistatytį pa-našioje federacijoje kaip, sa-kykim, Commonwealth arba Europos Bendroji Rinka. Taip

E. Lašaitis, M. Petronis, V. Jaras, V. Simniškis, A. Jasaitis, A. Burneikis, E. Kolakauskas yra dabartinės Lietuvių Klubo valdybos nariai Sydney, Australijoje.

MŪSŲ SANTYKIŲ SU UKRAINIEČIAIS PROBLEMA

Kiek anksčiau esu rašęs apie mūsų santykių su lenkais pro-blemą dabar.

Ne mažiau svarbūs ir gal būt ateityje bus dar svarbesni mūsų santykiai su ukrainiečiais. Mūsų ilgos bendros istorijos bėgyj Lietuvos Didž. kunigaikš-tijos sudėty ukrainiečiai, anuo-met vadinami rusiniais, sudarė ir plotu ir turbūt gyventojų skai-čiumi Lietuvos valstybės di-džiąją dalį. Ukrainiečių gyvena-mas paskiras kunigaikštijas anuomet valdė L.D.K.-čio skirti kunigaikščiai ir lietuviai ir uk-rainiečiai.

Čia dėl idomumo paminėsiu, kad neseniai man teko Sydney Ukrainiečių Jaunimo namuose jų mokyklos salėje ant sienos matyti didelį lapą su chronolo-gine tvarka surašytais ukrai-niečių kunigaikščių paveikslais ir jų valdymo laikotarpio dato-mis: jų tarpe figuruoja kuni-gaikštis Švitrigaila, kaip vienas ilgai ir sėkmingai valdęs ukrai-niečių kunigaikštis. Yra ir dau-giau. Kita proga vienas iš uk-rainiečių istorikų gyvenęs Syd-ney p. Sviderski, man pareiškė, kad laikotarpio kuomet lietuviai kunigaikščiai valdė Ukrainos žemes jie ukrainiečiai neskaito kad tai buvo okupantų valdymas.

Jis labai gerai atsiliepė apie mūsų, lietuvių kunigaikščių val-dymo laikotarpį. Manau, kad ir kiti tautiečiai įvairiomis pro-gomis stovyklose ir emigracijoje įsitikino, kad ukrainiečiai mums buvo ir yra labai palankūs ir draugiški.

Australijoje Sydney Pavergtų Tautų Organizacijoje jau eilę metų lietuviai kartu dirba ne tik su pabaltiečiais, bet ir su uk-rainiečiais bei lenkais, čekais ir kitais. Taip pat Sydney suor-ganizuotoj V. Rytų Europos Fe-deracijos Taryboj jau antri me-tai dešimties tautinių grupių tarpe dirba ir pabaltiečiai ir ukrainiečiai, lenkai, čekai ir ki-ti kartu. Pridėsiu, kad dirbama pilnoje santaikoje ir nuošir-džiai. Net pav. V. R. Europos Fe-deracijos Taryboj lietuviai su ukrainiečiais laikosi bendros linijos, kad išbalansuotų lenkų bei čekų kiek didesnę draugys-tę.

Todėl visos pavergtos tautos turime kartu susiblokavę - są-jungoje veikti politiškai, kad klausimą mūsų visų laisvės iš-judinti.

Pavergtos tautos turime žiū-rėti savo valstybių intereso pir-moj eilėj, nes tai politinė kova už mūsų tautų laisvę. Gal būt mūsų interesai yra priešingi JAV-ų interesui išlaikyti taiką su Sov. Sąjunga nežiūrint kainos kurią už tą taiką tenka mokėti-būtent pusės Europos tautų ne-laisvę.

Kaip ten bebūtų vadinamoj kovoje dėl laisvės ukrainiečiai mums yra ir bus sąjungininkai. Todėl pirmiausiai kultūrinėj srityje, o vėliau ir politinėje veikloje mes lietuviai turime bendradarbiavimą su ukrainie-čiais plėsti.

Mūsų vyriausį ir vietos veiks-niai turėtų savo nusistatymą ukrainiečių atžvilgiu peržiūrėti ir kardinaliai pakeisti. Visą po-karinį laikotarpį mūsų velksniai valzdžiai kalbant viską statė (ėjo va bank) ant JAV-ų kortos. Rezultatų nėra. Turime supras-ti kad tarpvalstybinių santykių politika nėra joks pastovus ir nekintančs dalykas. Toji politika keičiasi pagal reikalą ir laiko aplinkybes. Reikia keisti.

"Lithuanians in Canada"
Administracinė Komisija.

pat yra galima, kad vieną die-ną gims kur nors Azijos šir-dyje valstybė, kuri suderins rytietišką despotizmą su marksistiškomis apeigomis ir pretenduos į Maskvos pa-likimą: taip kaip Bizantiia sekė Romą. Taip pat galima, kad nieko neatsitiks. Ir kas ta-da? Roma tikėjo, kad tapdama krikščioniška ji išsigelbės. Gi slavų imperija užtęsė savo žlugimą prisimdama Karolį Marksą. Tačiau ši senoji im-perija jau gyvena savo pasku-tinius dešimtmečius. Josios likimas yra jau įrašydintas pasaulinėje rinkoje, nuokurios ji visados liko atsiskyrusi. Iš-skyrus mokslą, mes nepažįs-tame kitokios pažangos. Iš-skyrus bombą, mes nežinome neiktos grėsmės. Bet mūsų ci-vilizacija mirs ir be super-bombos. Mokslas ir technika išsiskania tikrai žemiausiame žmogiškos giminės sluogsnyje. Triumfuojanti technologi-ja tik praplečia prarają tarp mažos grupelės ir likusios žmonių visumos. Sovietiškos raketos pasiekia Venerą. Ta-čiau mano kaimas rankomis tebekasa bulves. Mano kaimas vos bepavelka kojas po nua-lintus dirvonus. Mokslas visad pareikalauja daug žmonių ir išteklių, bet maža žmonių tai supranta.

Kaip ilgai šis elitas dar žais savo privilegijuota padė-timi? Viso pasaulio atsilikę kraštai mažai ko tikisi. Bent tol, kol jų miestų "civilizuo-tieji" sudaro nežymią mažu-mą.

Miestus, pagal Mao-tse-tung, supa kaimai. Kaimais jis vadina trečdalį pasaulio, o "miestais" - turtinguosius kraštus. Kaimai organizuojasi -o miestai izoliuojasi. Ar tai nėra mūsų laikų pati baisiausioji grėsmė? Nes vienodai yra ir pas mus: kaimas prieš miestą. Miestas ir mūsų sielo-se...

Sakoma, kad ir Vakarų so-ciologai būkštauja dėl milž-i niškų miestų ir pažangos at-neštų problemų.

Penktojo šimtmečio Romą, su josios šešiaukščiais na-mais ir garine karusėle, - to laiko spėliotojai žadėjo ją pa-dabinti sekančiam šimtmetyje 20-ties aukštų pastatais ir mechanizuota pramone. Tačiau šeštame šimtmetyje tik ožkos trypė forumo žo-lę... Taip, kaip jos besigano ir šiandien po mano langais čia, Akulove...

DĖMESIO LIETUVIAI!

Kalėdų ir Naujų Metų proga **DIDELIS IŠPARDAVIMAS "LITHUANIANS IN CANADA"** leidinio - knygos anglų kalba, p a p i g i n a k a i n a, tik \$5.00. Užsakant raštu prisiusi money order ar cheques - vardu "LITHUANIANS IN CANADA", 941 Dundas St. W. Toronto, Ont. Vietoje kreiptis pas knygos platinimo atstovus.

Visi lietuviai nusipirkite sau ar dovanokite šeimos švenčių, mokslo baigimo ir kt. progomis, draugams, Jaunimui, svetimtaučiams, darbovie-čių viršininkams, mokslo įstaigoms, politikams, kurie turi pažinti lietu-vius iš arčiau.

Prof. dr. A. R A M Ū N O - Ottawos universiteto pedagoginio mokslo vicedekano nauji veikalai:

♦ DEVELOPMENT OF THE WHOLE MAN THROUGH PHYSICAL EDUCATION ---- Išleido Ottawos universitetas, 435 psl. Įvada pa-rašė Avery Brundage, tarptautinio olimpinio komi-teto pirmininkas. Prof. J. Maritain pareiškė apie šį darbą: "Tai galutinis klausimo išryškėjimas".

♦ IŠ SUTEMŲ Į AUŠRĄ ---- Jame iškeltos naujos mintys apie žmogų, tautą ir žmonių kosminiam amžiui prasidedant.

♦ DIALOGUE ENTER ROME ET MOSKOU ---- Ekumeninis žvilgnis į Rusijos ir Europos santy-kius praėty, dabarty ir ateity. Įvadą parošė kardinolas Koenig. Išleido Ottawos Uni-versitetas.

Veikalai gaunami A. V. parap. Kioskoje, 1465 De Seve St., Montreal 205, P. Q.

Š.M. LAPKRIČIO MĖN. ALGIMANTO MACKAUS KNYGŲ LEIDIMO FONDAS IŠLEIDO PENKTĄJĄ HENRIKO NAGIO POEZIJOS KNYGĄ "BROLIAI BALTI AITVARAI". KNYGOS VIRŠELIS IR ILIUSTACIJOS DAILININKO PRANŲ GAILIAUS. KNYGA DIDELIO FORMATO, 72 PSL., ĮRISTA DROBĖN. KAINA 5 DOL. GAUNAMA "NL" REDAKCIJOJE.

EILĖRĄŠČIAI APIE ŠIAURĘ

Kai sugrįžta žiema
suledėja saulė
ir paukščių, sparnai.
Tarp lango ir girios
vėjas permatomas,
kaip ledas.
Bėgalinė, baltoji tylumo;
viespatauja žiema.

Tu stovi prie lango ir lauki
praskrendančių paukščių,
rogių,
palinkusio pakeleivio,
laukinio žvėries
arba
tik sutemos.

Sniegas, užgulęs stogus,
užgulęs upes,
kelius
ir širdį.
Sniegas užgulęs beržynus
ir atsispyrėlę eglę
tavo žemės ir tavo
dangaus pakraštyje.

Kai sugrįžta žiema,
tu stovi prie lango
ir lauki
pavasario.

II

Šiaurė yra žiemkintis grūdas.
Po sniegu tekanti upė.
Bangaujantis ežeras
po stora ledo danga.
Eskimo žingsnių.
Indėno strėlė.
Harpūna, Elnias, Suomio akys.
Legenda, Baladė, Švarus
ir permatomas sonetas.

Šiaurė yra visų poetų namai.
Visų medkirčių, Vargdienių, Ir
atsiskyrėlių, Plėšikų,
kurie
iš turtingųjų ėmė ir vargšams dalių.

Šiaurė yra
balta ir skaudi
tyla.
Ir baltas riksmas.

Šiaurė: erškėčių krūmas
ir laužo ugnis. Tavo
ir mano
namai.

*** **

Jūro, skautų, žiū, korp. GINTARAS rengia Čikagoje, Čiurlionio galerijoje, dail. Vyto Remeikos kūrinių parodą. Paroda vyks nuo 1970 m. sausio mėn. 10 iki 17 dienos. Spausdiname vieno naujausio V. Remeikos tapybos darbų nuotrauką - "GYVENIMO KARNAVALAS" (aliejus).

4.

STEFANIJA RŪKIENĖ

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

Atvažiuavusi į J.A.V., stengiausi susipažinti su šios gyvenančių rašytojų, politikų ir visuomenės veikėjų. Tai labiau pilka ir sausa propaganda, o ne laisva kūryba. Visi skaitytojai knygoje nori rasti laisvą ir lakią mintį ir nesupančiotą kūrėją.

Skačiau pasisakymus apie S. Nerį šiame krašte gyvenančių rašytojų, politikų ir visuomenės veikėjų. Vieni stengiasi ją apginti ir pateisinti, kiti nori būti objektyvūs ir jos elgesį aptaria santūriai ir šaltai.

Bet aš vis dėlto jai nerandu atleidimo. Gal teisingiausia apie priešams tarnauti nuėjusią poetę savo akimirkoje pasisakė žurnalistas Bronys Raila. Jis gerai pažino anų laikų boheminį Lietuvos studentų gyvenimą, su jais bendravo ir kartu nardėsi to gyvenimo verpetuose. Jis giliau pažino S. Nerį ir matė, kaip ji iš vienos savo gyvenimo kryžkelės pasuko į kairę. Pasukusi jau nebesustojo ir suklupo prie pavergtų tautų budelio Stalino kojų.

Pažinau ją ir aš. Retkarčiais Panevėžyje, mokytojo Jono Janulionio šeimoje, su ja susitikdavau. Pasišnekėdavom, bet man neteko jos giliau pažinti.

Lietuvoje dabar šnekama, kad S. Neris prieš mirtį apgailėjo savo elgesį, net ir eilėraščių parašiusi, kuriame prašanti savo tautą atleidyti. Sakoma, kad prieš mirtį susitaikiusi su Dievu ir atlikusi išpažintį. Ar taip buvo, aš netvirtinu, bet pasakau, kad taip šnekama. Dažnai ir pasmerktas mirti žmogžudys susitaiko su Dievu, bet vistiek už padarytą nusikaltimą pakariamas.

Anapus dauguma lietuvių patriotų jos elgesio nepateisina ir neranda jai atleidimo. Ji gi pati prašėsi:

"Sudeginkit mane, kaip raganą"...

Jos prašymas išklausytas. Gyvenimas poetės nepasigailėjo ir ją sudegino. Kompartija ją garbsto ir laiko sava. Vytauto Didžiojo Karo Muziejaus sodelyje jos paminklas laikomas pagarboje, bet kada nors ji ir iš ten turės pasitraukti, užleisdama vietą ir pagarbą tiems, kuriems ji teisėtai priklauso.

Rytojaus dieną prasidėjo Lietuvos mokytojų smegenų plovimas. Vis dėlto labai didelė buvo mūsų mokytojų šeima, nes Kūno Kultūros Rūmų sporto halė buvo sausakimšai užpildyta. Prasidėjus paskaitoms, daug vyrų, prisidengdami parūkymu, nuolat stoviniavo ir šnekėjosi už durų aikštelėje. Per mikrofonus juos nuolat bardavo ir kviesdavo vidun. Jei vieni atėdavo,

tai išeidavo kiti. Suvažiavimo vadovai taip ir nesutvarkė popirosus smalinančių mokytojų. Visi žinojo, kad tai ne malonumo, bet tyčios užsirūkymas.

Paskaitas skaitė lietuviai komunistai ir nepartiniai, bet jau labai palankūs naujai santvarkai ir sovietų valdžiai. Visi paskaitininkai taikė į vieną tašką, kad buržuazinėje Lietuvoje mokytojai buvo laikomi paskutinėje vietoje, kad jiems mokėta elgetų atlyginimai, kad jie ankštesnėse kaimų seklyčiose, perpildytose mokyklomis, naikino savo sveikatą ir buvo pirmieji džiūvos kandidatai. Neužmiršo priminti, kad mokytojai buvo verčiami dirbti fašistinėse organizacijose, o mokyklų inspektoriai jiems būvę tikri despotai. Ir taip buvo meluojama nesiraukiant.

Primytinai buvo pabrėžiama, kad tik dabar mokytojams atsivėrė kelias į geresnį ir užtikrintą rytojų. Girdi, tik tarybinė valdžia pilnai supranta ir įvertina tą atsakingą ir liaudžiai labai reikalingą mokytojo darbą.

Prieš pabaigą kalbėtojai įtaigojo, kad mokytojai pilnai supranta Lietuvos darbo žmonių ir darbo inteligentų staigų posūkį į naują gyvenimą. Jie eisią petytis petin su liaudimi ir neapvilsia tarybinės valdžios ir, žinoma, "išvaduotojo, tautų mokytojo ir viso pasaulio darbininkijos vado, draugo Stalino".

Atėjo suvažiavimo užbaigimas. Salė išpušta raudonomis vėliavomis ir komunistiniais šūkiais. Prezidiumo stalas apdengtas raudonu aksomu. Scenos gilumoje dūdų orkestras protarpiais groja maršus. Pabaigtuvėna prigužėjo daug raudonų ir tik naujai paraudusių svečių, kurie grupavosi apie Pozdniakovą ir Paleckį. Pasivėlavęs atvyko ir rašytojas Vincas Krėvė-Mickevičius, ir jam mokytojai sukėlė audringas ovacijas.

Į mus prašėjo prezidiumo atstovai. Jie sveikino mokytojus to nepaprasto suvažiavimo proga. Vieni mes gyrė ir puoselėjo viltį, kad mes tarybinės Lietuvos neapvilsime. Kiti patarė eiti kartu su Lenino-Stalino partija ir laikytis jos nustatintų gairių. Dar kiti priminė, kad kietasprandžiams ir fabrikantų bei buožių draugams liaudis bus negailestinga.

Prabilo ir V. Krėvė. Gražiai jis pašnekėjo, bet nieko nepasakė. Jo kalba dažnai buvo pertraukiama audringais plojimais. Net ir rūkoriai duryse stovėdami plojo.

Kalbų properšose prieš prezidiumo stalą mūsų jaunieji liberalai trankiai deklamavo savo eilėraščius, parašytus tarybų Lietuvos garbei. Viena taip jau apgailėtina žmogysta šūkalojo:

"Susiūbavo, sulingavo, sužydėjo
visas kraštas raudonai"...

Antrasis, iškėlęs sugniaužtus kumščius, tarytum grasindamas visai Lietuvos mokytojais, šaukė:

"Mes su Stalinu į saulę,
Mes su Stalinu kovon..."

Kokia apgailėtina menkystė. Vos tik atvažiuavusi į J.A.V., sužinojau, kad ir anie deklamatoriai išnešė savo galvas į kapitalistinius kraštus.

Visi išsišnekėjo. Už prezidiumo nugarų orkestras grojo internacionalą, nes mokytojai dar nemokėjo jo giedoti. Orkestrui nutilus kažkur palubėje du moteriški balsai pradėjo "Lietuva, tėvyne mūsų"... Lietuvos himną pasiūpino minia, ir jis galingai suskambėjo milžiniškoje sporto halėje, drebindamas jos aukštus skliautus.

Po internacionalo prezidiumas jau buvo atsisėdęs. Tai buvo staigmena, visus apstulbinusi. Pasigirdus himno garsams, pirmas atsistojo Pozdniakovas. Jį pasėkė visas garbės prezidiumas, bet tuojau jis susigaudė ir vėl atsėdėjo. Susėdo ir visi svečiai ir, kol himnas buvo giedamas, jie visi demonstratyviai rūkė.

Halės pirmuose suoluose sėdėjo mažumų atstovai. Giedant Lietuvos himną, atsėdėjo žydai ir rusai mokytojai, bet užpakalyje stovinčių moterų smaili batukai greit juos pastatė.

Visos suvažiavimo užbaigimo iškilmės buvo transliuojamos per radiją. Pirmuosius du himno posmus girdėjo visas pavergtas kraštas. Tik baigiant giedoti paskutinį posmą, buvo išjungti mikrofonai. Pasirodo, Lietuvos mokytojai nepabūgo grasinimų ir negalvojo eiti komunistiškais gairėmis nusmailstyti keliu. Už tai jie puvo kalėjimuose ir mirė Sibiro taigose.

Pabaigai raudonarmiečiai mums suruošė koncertą. Padainavo, pašoko "kazačiok" ir mklų kardy šoki, bet klausytojų ir žiūrovų mažai beliko. Mat, visi greit skirstėsi ir skubėjo namo, nes jautė, kad artinasi sunki mokytojo dalis.

STALINO SAULĖS ATAKAITOJE

Rugpjūčio mėnesio pabaigoje mudu su vyru išsikviečia jau bolševikinis Zarasų apskrities pradžios mokyklų inspektoriaus Bronius Žydomis ir liepia jam įteikti prašymus iš Imbrado išsikelti į kitą mokyklą, nenurdant vietos. O keltis taip nesinori. Čia išdirbta dešimt metų, susigyventa su žmonėmis; apylinkės jaunimas jau perėjęs per mūsų rankas ir jis toks mielas, savas.

Mane paskiria Gubavos kaimo mokyklos vedėją, o vyrą pažemina ir paskiria tos pačios mokyklos mokytoju. Mokyklon nuvažiavę, jau radome ten įsikūrusį komjaunimo skyrių, nes aplinkiniuose kaimuose gyvena daug rusų. Komjaunuoliai mokykloje šeimininkavo kaip savo namuose. Mokyklai tuojau buvo paskirtas politrukas, kuris turėjo sekti mokytojus ir prižiūrėti jų darbą. Tuo prižiūrėtoju buvo komjaunuolis Mykolas Meškėnas iš Raitinių kaimo, baigęs tos pačios Gubavos mokyklos tris skyrius. Nebuvo jis labai biauurs, bet vis dėlto dažnai atsilankydavo mokyklon ir darbo metu užėdavo į klases. Jo tėvas buvo mokyklos sargas ir nuolat mus sekėdavo, bet akyse buvo didžiausias patikūnas.

Kaune mokytojų suvažiavime buvo pasakyta, kad mokytojai bus tinkamai įvertinti ir viskuo aprūpinti, bet tai buvo tik tušti komunistų pažadai. Algas gauname rubliais, kurie yra visai bevečiai, o krautuvėse visos prekės išnyko. Pavalgyti ir apsirengti reikia, o turguje viskas labai brangu ir iš gaunamos algos negalima išsiversti.

Atsivėdėme iš ūkio karvę, todėl nereikės rūpintis pieno lašeliu. Tarnaitė dar pasiūlo ta pati ir nuo mūsų nežada trauktis. Tačiau spaudoje jau yra užuominų, kad ateityje nebus galima naudotis samdoma darbo jėga, nes tai yra dirbančiųjų išnaudojimas.

Rugsėjo mėnesio pabaigoje buvo suaukta Zarasų apskrities mokytojų konferencija, kuri vyko buvusių Zarasų šaulių namų salėje. Nuotaika visų mokytojų prislėgta. Pirmuoju smuiku grojo apskrities kompartijos sekretorius Kavšovas, atkeltas iš Rusijos gilumos ir lietuviškai kalbėti visiškai nemokėjo. Į mokytojus prabilo jis išdidžiai ir brutaliai, kaltino mus dėl pasyvaus laikymosi ir patarė jungtis į naują gyvenimą. Dauguma mokytojų rusiškai nesuprato.

Pertraukos metu atsirado ir buvęs mokytojas St. Pupeikis. Pasipūtes ir mūsų jau visai nebeįžįsta, nors dirbome viename valsčiuje ir dažnai susitikdavome.

Atsirado jau vienas kitas ir paraudonavęs mokytojas, kurie dabar žino savo vertę ir jaučiasi padėties viešpatiais. Ypač buvo arogantiška ir scenoje perkūnais svaidėsi senmergė Rožė Vainiūtė.

Grįžę iš konferencijos dirbame, švietimo liaudies komisaras A. Venclova varo anklinkrastį po aplinkarašio, kuriuose įsakytą išdraskyti mokyklų vadovėlius. Pirmiausia įsakytą išplėsti Lietuvos Himną ir Prezidento Antano Smetonos paveikslą. Dar kiek vėliau pareikalavo išplėsti kai kurios patriotinio ir religinio turinio straipsnelius ir kompartijai nepriimtinius Lietuvos istorijos epizodus. Net eilėraštis "Kalėdos" — ir tas užkliuvo. Pagaliau komisaras visai išėjo į lankas ir iš antrojo skyriaus skaitymų knygos paliope išplėsti pasakaite "Voras ir skruzdėlė". Ir tik todėl kad ten buvo parašyta: "Voras nusitvėrė duonos trupinį ir kaburai kaburai pakilo į dangų pas Viešpatį Dievą". Po tokių plėšymų, visi mokyklų vadovėliai pavirto į skudurus. Palaidi lapai iš knygų byra, o mokiniai klausinėja, kodėl plėšomos knygos. Būdamas mokytoju, ir atsakyti jiems, jeigu esi išmintingas!

Kompartija spiria mokytojus ruosti minėjimus ir juose viešai kalbėti. Turime atskirti komjaunuoliams Stalino konstituciją, kurios mes patys nesuprantame. Žmonės pradeda mus įtarinėti ir šalintis. Nors ir trumpiausią kalbą turi patikrinti Salako kompartijos sekretorius ir ją patvirtinti. Dabar ir vyras graužiasi, kad laiku nepasitraukėme į Vokietiją.

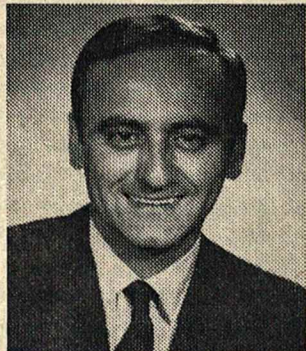
RUS DAUGIAU

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki:

A l'occasion de la Noël et du Nouvel An, il me fait un extrême plaisir de souhaiter à tous les Québécois, bonheur et prospérité.

A titre de ministre de l'Immigration, je tiens à adresser des vœux très spéciaux aux Néo-Québécois, de même qu'à ceux qui ont élu domicile au Québec depuis plusieurs années déjà.

A ceux-là donc, qui ont choisi cette nouvelle patrie française d'Amérique, je souhaite la paix et le bonheur avec la fierté d'être maintenant des "citoyens à part entière" d'une nation forte et moderne, promise à la prospérité à cause surtout de toutes les richesses humaines qui s'y retrouvent et qui travaillent à bâtir son avenir.

Joyeux Noël ! Heureuse Année !

Le ministre de l'Immigration
Mario Beaulieu, m.p.q.

Imigracijos ministeris
Mario Beaulieu, m.p.q.

Šv. Kalėdų ir N. Metų proga man yra nepaprastai malonu palinkėti visiems kvebekiečiams laimės ir gerbūvio.

Kaip imigracijos ministeris aš pabrėžtinai, skiriu savo ypatingus linkėjimus neo-kvebekiečiams ir taip pat tiems, kurie, jau kurį laiką, pasirinko Kvebeką savo gyvenamąją vietą.

Tiems, kurie pasirinko šią naują Amerikos prancūzų tėvynę, aš linkiu taikos, laimės ir pasididžiavimo būti pilnateisiais piliečiais tvirtos ir pažangios tautos, kuri yra pašaukta žengti gerbūvio keliu, nes visas tas žmogiškasis kapitalas, kuris joje randasi, kuria josios rytojų.

Linksmų Šv. Kalėdų ! Laimingų N. Metų !

LITAS
Montrealio Lietuvių Kladžio Unija

"Litas" sveikina visus savo narius ir visus Montrealio lietuvių Šv. Kalėdų proga ir linki laimingų ir turtingų 1969 metų.

! Naujus Metus "Litas" žengia:

--- Priartėjęs prie 2.6 milijono dolerių.

--- Sutelkęs pas save virš 1400 narių.

--- Išmokėjęs savo nariams už santaupas virš \$ 115.000

"Litas" tikisi 1969 metais pasiekti du ir tris ketvirčius milijono dolerių ir kviečia visus Montrealio lietuvių padėti jam tą uždavinį įvykdyti.

Pr. Rudinskas, vedėjas.

Montreal Enterprises Reg'd.

Kalėdų ir Naujų Metų

proga, sveikina visus savo prietelius, pažįstamus ir klientus, linkėdami daug džiaugsmo ir laimės.

Albertas Norkeliūnas, B.A. C.S.C. A.B.
Arvydas Rudzevičius, A.I.B.

Su Kalėdų ir Naujų Metų šventėmis sveikiname draugus montrealiečius ir visus pažįstamus.

Kostas ir Stanislava Milašiai
su šeima.
Victoria, B.C.

Šventų Kalėdų šventėmis ir ateinančiais Naujais Metais, sveikiname visus, kurie mus prisimena, ir linkime sėkmės gyvenime

A. ir F. Jurgutavičiai.
St. Petersburg, Florida.

Dr. J. Mališka
DANTISTAS

Joseph Bernotas B.A., B.C.I.
NOTARAS

SVEIKINIMAI ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ
PROGA VISIEMS MŪSŲ PAŽĪSTAMIEMS

Pr. Juodkojis su šeima.

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ ŠVENČIŲ PROGA
SVEIKINU SAVO DRAUGUS IR VISUS KITUS
PAŽĪSTAMUS

Stasys Reutas.

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
SVEIKINAME DRAUGUS IR PAŽĪSTAMUS

E. J. Vieraiciai.

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).
Chirurginė praktika

Joseph P. Miller, B.A. B.C.L.
+ ADVOKATAS +

BALTIC WOODWORK CO.

Sav. K. KIAUSAS ir J. SIAUCIULIS
547 Lafleur St., Ville Lasalle DO 6-3884

Ivanauskas Construction Co. Ltd.

IVAIRI INDUSTRIJINĖ, KOMERCINĖ IR REZIDENCINĖ
STATYBA

Tel: 767-7596 & 366-9998.
854 Allard Ave. Verdun.

"Rūta,, Grocery

SAV. A. GAURYS

7330 Broadway, Lasalle DO 6-0976

Tel. 769-2941

We Call & Deliver
Allons chercher et livrons

Universal Cleaners & Tailors
B. KIRSTUKAS

239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)

ŠVENTŲ, KALĖDŲ, SULAUKUS,

PETRAS ADAMONIS

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

Sveikina Klientus ir visus Montrealečius.

NAUJŲ METŲ PROGA

LINKI GEROS SĖKMĖS KIEKVIENAM !

DĖKOJA visiems už paskutinių metų ir visu 16 metų pasitikėjimą, pavedant apdraudos reikalus šiai Agentūrai, ir skiriamą dėmesį Agentūros geresnei sėkmei ir platum, susidomėjimą, Agentūros patarnavimu.

**Vallée Bleue Ski
Centre Inc.**

AND DEVELOPMENT
TEL. 322-3427

VAL DAVID, QUE.

Juozas Gražys

KAILIŲ SIUVEJAS

*** **

6396 Bannantyne Ave., Verdun. Tel. 767-6183.

Adam's Restaurant

Fifteen Years Of Famous Smoked Meat

(Sav. J. Tranelis ir J. Stankaitis)

7633 LASALLE BOULEVARD, LASALLE
Corner of 4th Ave. & LaSalle Blvd.

TEL. 365-8666.

PAUL'S RESTAURANT

P. JOCAS

Sveikinu klientus ir visus pažįstamus.

3477 Park Ave., Montreal

Tel. 844-0620

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki:

Keating FORD Sales Limited

4475 BANNANTYNE AVE., VERDUN

TEL. 769-8831

USED CARS
1 year guarantee.

Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager's Assistant
Keating Ford Lietuvių atstovas
769-8831.

Tel: namų 366-2548

LOU SERVICE STATION INC.

7600 Champlain Blvd. 366-3238 & 1405 Sheuchenko Blvd. 365-8105

L A S A L L E

SIUNTINIŲ AGENTŪRA

A.B.C.

A.B.C.

3891 ST. LAWRENCE BLVD., MONTREAL TEL. VI 4-9098

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

(M. Rutkauskas)

Tel. 695-3883

601 St. John Road, POINTE CLAIRE, P.Q.

*** **

Auto mašinų kapitalinis ir prabėgamas remontas, gazolinas, alyva, padangos ir kt.

HIGHLAND AUTO BODY

INFRA RED PAINTING

611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

TEL. 366-7281

Res. V. Sušinskas, 389-0571

J. Zavys, 365-3252

Lafleur Radio Taxi

Savininkas Alf. Viskantas

*** **

PATARNAVIMAS VEIKIA 24 VALANDAS

TEL. 366-8300

PASINAUDOKITE NUOLAIMOMIS

(Krikštynomis, laidotuvėms, vestuvėms ir kt.)

W. LAPENAT

General Construction Reg'd.

Sveikinu esamus ir būsimus klientus, draugus ir visus pažįstamus.

366-6237

89 Orchard Street
LaSalle, Que.

JOE'S BUTCHERY & GROCERY

LAURINAITIS JUOZAS

TEL: 524-0209

*** **

1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q.

T. Laurinaitis Tel. 525-8971

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

PORTRAITS - WEDDINGS - PUBLICITY - THEATRICAL
COMMERCIAL - BANQUETS - FASHION

LaSalle Automobile Inc.

DODGE * CHRYSLER * VALIANT
CORONET * CAMION DODGE

7635 BOUL. LASALLE

Tel.: 366-7818

BELLAZZI-LAMY INC.

BOIS DE CONSTRUCTION BUILDING MATERIALS

IVAIRI STATYBINĖ MEDŽIAGA

7682 Champlain Blvd., L A S A L L E,

Tel. 366-6941

Henry JETTE

Rés.: 769-5300

Roland JETTE

Rés.: 366-3239

JETTE & FRERE LIMITEE

CONTRACTEUR EN PLOMBERIE ET CHAUFFAGE
PLUMBING & HEATING CONTRACTOR

OFFICE: 366-0330

140 - 2e AVENUE

LASALLE

Riverside Hardware

SAV. YVAN SERRE

7584 Centrale, LaSalle

DO 6-6060

McCarty Market

ALUS. PORTERIS

7631 Central, LaSalle

DO 6-6262

Our Specialties
Cakes for all Occasions
European Delicatessen
German Magazines

Sandy's Pastry & Delicatessen

PROP. H. & J. KIENBACHER

CANADIAN AND IMPORTED CHEESES

CALL: 366-4614

7697 CENTRALE ST.
BETWEEN 6 - 7 AVE.

VILLE LASALLE, QUE.

Tel.: 366-0021-22

Marché FRED'S Market

Epicer - Boucher * Bière & Porter * Viande de choix
Butcher - Grocer — Beer & Porter — Choice Meats

Service RAPIDE Service

7691 CENTRALE

LASALLE

Fernand MICHAUD

29-3e Ave LASALLE Tel. 365-0707

Bernec Floral Co. (63) Ltd.

FLORIST — GROWER — LANDSCAPER

Tel.: 365-0511

300 - 1st AVE.

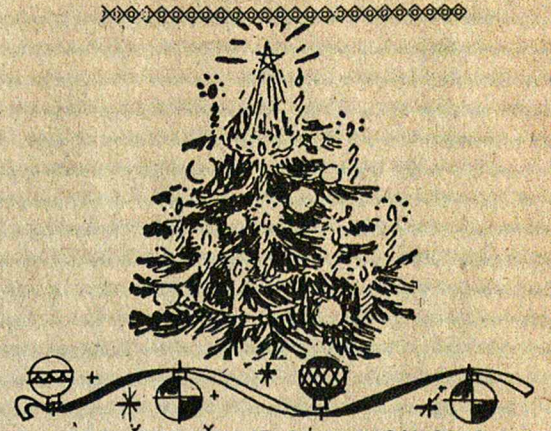
LaSalle

285 - 2nd AVE.

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ ŠVENČIŲ SVEIKINIMAI

Nuo M. ir J. Valašimų.

TORONTO, ONT.

JAUKIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR SĖKMINGŲ 1970 METŲ!

*** **

ŠVENTINIS DŽIAUGSMAS TESKATINA VISUS TAUTIEČIUS
RYŽTINGIEMS DARBAMS!

VALEVIČIUS LTD.

(Real Estate Brokers)

76 Avenue Rd., TORONTO, Ont. --- 1051 Main St. E., HAMILTON, Ont.
Tel. 964-7020. Tel. 547-2147.

Sveikiname visus lietuvius su Šv. Kalėdomis ir
ir Naujaisiais Metais

Lietuvių Kredito Kooperatyvas "Parama"

1129 Dundas Street West (Lietuvių Namai)

Telefonas LE 2-8723, Toronto

Mieliems klientams, bičiuliams ir pažįstamiems
linkiu džiaugsmingų Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujų Metų

Jonas V. Margis, Phm.B.
"MARGIS DRUGS"

408 Roncesvalles Ave., kampas Howard Park Ave.

Telefonas LE 5-1944,

KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
Nuoširdžiai sveikina mielus klientus, draugus bei pažįstamus,
linkėdamas sveikatos ir sėkmės sekančiais metais -

V. BAČĖNAS,

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. E. Port Credit, Ont.

Linksmų Šv. Kalėdų ir sėkmingų 1970 metų linkime

savo mieliems klientams, bičiuliams ir

visiems pažįstamiems

BALTIC EXPORTING CO.

S. ir A. KALŪZOS

480 Roncesvalles Ave.

Toronto 3, Ont.

Mieliems savo klientams ir bičiuliams linksmų
Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

PRANO BARAUSKO

Draudimo ir nekilnojamo
turto pardavimo įstaiga.

3828 Bloor St. W. Islington, Ont.

Savo mieliems klientams linki linksmų Šv. Kalėdų
ir laimingų Naujų Metų

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖS MOHAWK FURNITURE LTD.

137 Roncesvalles Ave. Tel. 537-1442 --- 2448 Danforth Ave. Tel. OX. 9-4444

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
SVEIKINU VISUS KLIENTUS,
DRAUGUS IR PAŽĪSTAMUS

A L G A R B E N S Real Estate

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.
1611 BLOOR ST. W. Telefonai: TORONTO, ONT.
LE. 6-2738, LE. 6-2664, vakarais — HU. 9-1543

Kada tai seniai, seniai, ne tik prieš Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Kęstučio ir Vaidilutės Birutės vedybas, ne tik prieš viešpatavimą Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino, bet dar daug ankščiau - prieš gimimą Lietuvos Karaliaus Mindaugo. Tada, kada dar perkūnas dievaitis, daug žydamasis dangaus horizontais, saugojo laisvę ir garbę Lietuvos. Tada, kada Lietuvos dainiai sėmėsi sau kompozicijas iš dausų vėjelio ir melodingumą iš paukščių, miškų, giesmininkų. Tada, kada Lietuvos upėse ir ežeruose knibždėte knibždėjo žuvų ir vandens paukščių, o giriose įvairiausių žvėrių. Tada, kada Lietuvos miškai kvepėjo medumi ir sakais, ir tada, kada kanklininkų, vaidilų ir žynių, kanklių muzika migdė vaikus ir išvargusius Lietuvos žmonelius vakarais, o ankstus paukščių klegesys žadino rytą, idant į darbą stoti... Tada dabartinis Birutės kalnas Palangoje nesivadino šituo vardu ir Palanga, gal būtų, vadinosi kaip kitaip, negu dabar. Tada Lietuvos šventųjų miškų platybėse, tarp daugybės kitų įvairių miškų gyventojų - žvėrių, gyveno, labai išvermingos padermės, gražiaragių briedžių šeima.

Vieną gruodžio mėnesio naktį, susirinkusi ant dabartinio Birutės kalno, briedžių kaimenė, gėrėjosi dangaus žvaigždėtu, Baltijos jūros platumu ir šviežio sniego klotu baltumu, kuris uždegė visą, prieš tai buvusį žolėdžių maistą. Kartu su džiaugsmu jie prisiminė praeitos vasaros malonumus: sultingąją žolę, krikštolinį šaltinėlių vandenį, šiltuosius saulutės spin-

dulius, romantiškas mėnesienas, šiltą gaivinantį lietutį, ir daug kitų malonumų, ir tikėjosi sulaukti kitos, gal dar malonesnės vasaros, jau rengdamiesi ilgos gruodžio mėnesio nakties miegui...

Staiga, dangaus skliautams sušvytėjus, angelas iš aukštųjų nusileido tarp briedžių ir pranešė linksmą naujieną, kad Kūdikėlis Jėzus, Dievo sūnus, gimė Marijai Betliejuje. Jis atnešė meilę tarp priešių, susipratimą tarp nesusipratėlių, draugystę tarp nedraugų, džiaugsmą tarp nuliūdusių, dvasinę paguodą tarp beturčių, garbę aukštybėse, ramybę ir gerą valią žemėje. Jo gimimo vieta, Betliejus, yra gana toli nuo Lietuvos. Nega-lėdami jo pamatyti ir asmeniškai pasveikinti, tad pasveikinkit Jį, čia pat Lietuvos miškuose, pagerbkite Jį, kaip kad iki šiolei gerbėte dievaitį perkūną!

Tada angelas suplasnojo sparnais, kad net aukso dul-kės debesėliais pasipylė iš jų ir nuplasnojo, nuskubėjo, su šia gera, džiugia naujiena, kad pranešti ir kitiems visame pasaulyje esantiems gyvuliams ir žmonėms.

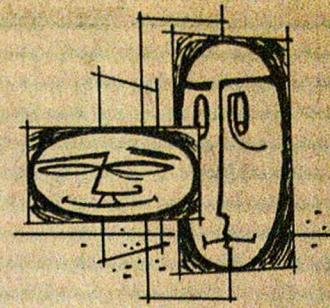
Kada angelas apliūduso briedžių kaimenę, tada briedžiai, tik ir kalbėjo apie tą gerą naujieną, kad nuo dabar visi žmonės, žvėrys, gyvuliai, paukščiai ir šliužai gyvens meilėje, santaikoje, nežudant ir neskriaudžiant vieni kitų. Vienas iš jų, pats gražiausias, pats stipriausias, kokių trijų metų briedis, su didingais ragais it karūna ant galvos ir kaip šilkas blizgančiais plaukais, žengęs į vidurį kitų briedžių užklauso: "Kas žino kur randasi tas Betliejus mies-

telis, kur gimė Kūdikėlis Jėzus? Aš pats norėčiau asmeniškai nuvykti ir nuo mūsų visų pasveikinti jį, tą Kūdikėlį Jėzų". Tik vienas senas, senas, labai šakotais ir iš senumo net apsamanojusiais ragais, žilagalvis briedis, žinojo kur yra miestelis Betliejus. "Labai, labai toli", - senelis briedis pirtindamas galvą išspėjo didingai nusiteikusi, pilną ambicijos jaunuoli briedį: "Tu niekad negalėsi prikeliauti iki to miestelio Betliejaus. Pirmiausiai tu turėsi perplaukti Baltijos jūrą, po to platybę ledynotu vandenynų, tūkstančius kilometrų, turėsi perbėgti. Tada tavęs laukia platių audringų okeanų, kuriuos tau reiks perplaukti: tau užimtų labai, labai daug laiko ir nuo ledų ir nuo bangų ir nuo kitų pergyvenimų tavo gražusis kailis apsiluptų, tavo plaukai nudiltų ir kažin ar tau beliktų kiek nors jėgų toliau keliauti, o ir grįžt jau neliks nei jėgų, nei noro. Tai dar, ne viskas", - tęsė senelis briedis, - "dar tavęs laukia platus ir ilgi džunglynai bei miškai, per kuriuos paukščiui sunku praskrist ir tu besiskindamas kelią link Betliejaus gali išsi-badyti akis ir nusilaužti savo gražiuosius ragus, kurie it karūna dabar puošia tavę. Tai dar ne viskas, po to tau kelią pastotų debesis remiančių uolinių kalnų virtinė, tau belipant visiškai baigtusi jėgos ir tavo stipriosios kanopos nudiltų iki mėsų, ir tai dar ne viskas, už tų uolėtų kalnų vir-tinės, tu pastebėtum akimis neapmatomą, tūkstančių kilometrų krašto smėlio dykumą, perkurią keliaudamas nudeg-tum savo žaizdotas kojas ir be lašelio vandens, ir be stiebelio žolės ar kito maisto greičiausiai dykumos vėjas sudainuos tau paskutinę dainą ir dykumų karštas smėlis su-

pils tau kapą. Nes jug dykuma yra tokia didelė kaip vandenynas ir dar karšta", kalbėjo gąsdinančiai, bet nuoširdžiai tėviškas senasis briedis. "Ne ne, mano puiksis vyre, tu turi pamiršti, tą mintį visai išmesti iš galvos, tai su savo giminaičiais ir draugais ir džiaugkimės visi čia pat, kad angelas mums pranešė links-mą naujieną, bet nebandyk gyventi svajonėmis, eiti į Betliejų pamatyti ir pasveikinti Kūdikėlį Jėzų". Jaunasis briedis išdidžiai pakėlęs galvą, it karūną, gražiais šakotais ragais į aikštį, nė žodžio neta-ręs klausėsi žilagalvio senelio briedžio kalbos. Kiek patylėjęs, staiga pasuko savo didingą galvą senojo briedžio link ir tarė: "Baltijos jūra negąsdina manęs. Juk Kuršių marias perplaukiau šimtus kartų. Tankūs miškai tik juokas... nuo Palangos iki Pane-rių miškų man užima tik pusę dienos. Kitus vandenynus aš esu tikras perplauksiu be jokių sunkumų. Visi žino, kad aš esu puikiausias plaukikas iš visų briedžių. Jeigu tankių-jų džunglių - miškų medžiai nulaužtų mano ragus, tai niekis - mano ragai vėl ataug. Jeigu mano kanopos suskel-dės nuo aštrių uolų, lipant per kalnus, tai irgi niekis, - žino-kit, kad aš esu stiprus ir sveikas ir jaunas, mano ka-nopos sugis greit. Dėl dyk-mos? Tik juokas... aš ją per-bėgsiu nakties metu ir manęs saulė nekepina, ir mano ka-nopos nuo karšto smėlio ne-nudegs, troškuly, nei alkis nekankins. O!... aš bėgsiu greičiau už vėją. Ne, garbin-gasis seneli briedi, aš turiu keliauti ir pamatyti Kūdikėlį Jėzų".

Tada jis pradėjo atsivei-kinti su kiekvienu atskirai ir nieko nelaikęs pradėjo kelio-nę Betliejaus link. (Bus daugiau)

KREVI VEIDRODŽIAI

Muzikantas

Ligos

Kavinėje jis dūda pūtė.
Vėliau kolūkiui vadovavo.
Ir po truputį, po truputį
Kolūkį visą pradūdavo...

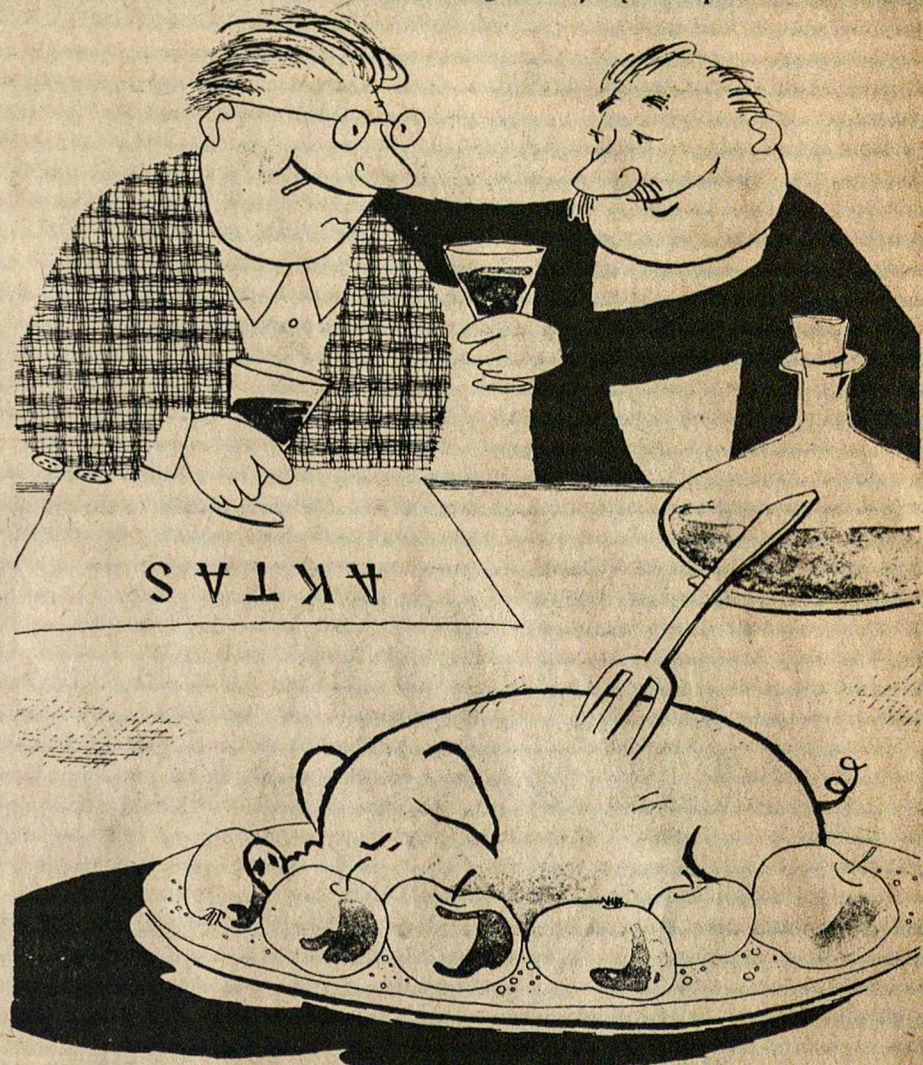
— Gal pašalpė? Mamutė serga...
— Prašė pilietis vakar prokomą.
Sušalpė vargša. Šiandien, o vargel
Jau ir pilietis serga (nuo romo).

Apie meilę ir laiką

Jeigu nebijotų...

Rinko medžiagą jis apie meilę,
Tad mylėjo merguželių eilę...
Kol pririnko trokštamą bagažą,
Žiū... rašyti laiko jau per mažą.

Iškeltam be krašto ir be galo
Nusibodo vienšam tupėti.
Taigi šoktų jis nuo pjedestalo,
Jeigu nebijotų sutrupėti.

— Mielas veterinariu, sugalvok kokią nors ligą —
vistiek paršelio nebėra!.. (iš "ŠLUOTOS")

"LYAUTEY" OPERACIJOS TAKTIKA

(SAMOKSLAS: Lašas po lašo - pagal "Der Spiegel" žurnalą "Naujienose")

Šio šimtmečio pradžioje Alžirijoje išgarsėjęs prancūzų maršalas Lyautey kartą sumanė pakelę į savo rūmus apsidinti medeliais. Tuomet jo sodininkui atėjo mintis, kad, gal būtų tas truks mažiausiai apie 50 metų, kol tie medžiai užaugs. Į tai jam maršalas atsakė: "Kaip tik dėl to dabar mes ir privalome tuos medžius pasodinti".

— "Viena slaptosios žvalgybos organizacija pasinaudojo šio anekdotu pamokymu ir vardą "Lyautey" pritaikė dabarties akcijos pavadinimui" — sakė dabartinis Pragos vadaus reik. min. Jan Pelnar. Ši Pelnaro prasminta akcija esanti "nenu-trūkstama ir tolygiai pirmyn stumiamą, kurios, pagrindinį tikslą sudaro ginčų ir silpnųjų išnaudojimas sovietinio bloko valstybių aukštesniuose visuomenės sluoksniuose".

Šitaip aiškino vyriausias Čekoslovakijos policijos prižiūrėtojas Jan Pelnar policijos kari-ninkų "partijos aktyvui" šių me-tų gegužės 29 dienos slaptame Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos komunistų partijos Centro Komiteto Plenumo posėdyje. Jis tikino, kad siekdamas perversmo visos vakariečių slap-tosios žvalgybos susitarusios dirbo iš vien su Čekoslovakijos antisocialistinėmis pajėgomis.

Kadangi šiuos diversinius veiksmus yra suplanavusi nepa-siekiami "ilgoji ranka", jiems buvęs duotas operacijos "Ly-autey" vardas. Esą, šios akci-jos pagrindai randami vakarie-čių žvalgybų filosofijoje. Čia Pelnar pacitavo vieną menamai anglišką dokumentą, kuriame, be kita ko, būvę pažymėta, jog šnipinėjimo žinių parinkimui ir atitinkamų operacijų suorgani-zavimui, "Lyautey" privalo nau-dotis visomis britų vyriausybės prieinamomis priemonėmis. "Ly-

autey" planavimu organizacija; esą rūpinsis ministerių kabineto specialiu komiteto komunizmo reikalams spręsti įsakymu, su-daryta nuolatinė pareigūnų gru-pė, kuriai vadovaus užsienio rei-kaų ministerijos atstovas. Ši organizacija privalanti būti at-skleista ir žinoma Intelligence Service pareigūnams.

Dešimt dienų po sovietų oku-pacijos pradžios vid. reik. minis-terio pareigas perėmęs Jan Pel-nar su šiuo pasibaigėtinu doku-mentu elgėsi lyg Stalino laikais. 1952 metais primetus samokslus su vakariečių agentais buvo pa-kartas tuometinis partijos gen. sekr. Slanskis ir 10 jo vyriausių padėjėjų. Dabar Pelnar vėl pa-kartotinai garsinasi, kad ir 1968 metais jis radęs panašų samokslą liberaliai nusiteikusių Pragos vadovaujančių reformininkų tarpe. Tuo būdu Pelnar siekia plačiai paskelsti baimę naujais parodomaisiais teismais.

Nuo dabar kiekvienas Mask-vos kritikas Čekoslovakijoje pri-valo skaitytis su galimybe būti apkaltintu, esant operacijos "Lyautey" agentu. Anot "1959 metų vasario 17 dienos priedo numeris 2, prie dokumento nu-meris 2279/HB 792", Pelnar perskaitė kažkokį raštą, "prieš Sovietų Sąjungą nukreiptos ry-tų bloko valstybių vadaus pasi-priešinimo operacijos, "Lyautey" taktika yra sekanti: "Čia Pelnar ėmė vardinti priešo ko-vos metodų smulkmenas. Vaiz-dingai kalbant, ši operacija tu-ri kelias dalis. Pirmą: visų ga-limų žinių šaltinių registravimą, antrą: visų surinktų žinių "susiurbimą", trečią: surinktos medžiagos "destiliaciją" arba jos apdirbimą, ir ketvirtą: laips-nišką "atoveikį" į pavienius ob-jektus. Viskas taip sudaryta lyg tai būtų lašas po lašo varvinimas akmens prakalimui. Toks "ato-

veikio" procesas daugeliu atveju gali užsitęsti labai ilgą laiką, gal būt, net ir dešimtmečius. Prak-tiškai imant, operacija "Lyautey" gali užtrukti taip ilgai, kaip ilgai užsitęs "taikingasis sambū-vis" su Vakariais".

Šiam "lašas po lašo" procesui pateisinti Pelnar yra išsigalvo-jęs net ir jo praktiško pritaikymo nurodymus: Esą — "Šis pro-cesas susideda iš dviejų fazių. Pirmoji pavadinta "Lašų įsiur-bimu" — taigi šnipinėjimu. Šiuo atveju "Lyautey" agentus do-mina ne vien tik valstybinės ar tarnybinės paslaptys, porino Pel-nar, bet ir visai nereikšmingai bei nekaltai atrodančios infor-macijos, kurios kaip kokie pavie-niai mozaikos akmenėliai yra be-vertės, tačiau įgauna svarbią reikšmę jas analizuojant ir su-dėjus į vieną bendrą vaizdą".

Esą, po nuodugnaus patikri-nimo Čekoslovakijos piliečiai bū-davo atsargiai užverbuojami. Tam tikslui būdavo panaudoja-mos mažos dovanėlės, pritarimas pavienių asmenų nuomonėms, pasiūlymai bendradarbiauti, pa-kvietimai studijuoti užsieniuose. Tuomet prasidėdavo "Lyautey" antroji fazė: "lašų spindu-liavimas". Kai tik kuriame nors komunistiniame krašte pasiro-dydavo kokie nors trūkumai, klaidos ar silpnybės, į tuos jau-trius taškus tuojau pat būdavo išspinduliuojama "ištisi lašų sriautai".

Čia Pelnar atkreipė Centro Ko-miteto narių dėmesį į įvykius Čekoslovakijoje 1968 metais: "Tuoju po Centro Komiteto Ple-numo posėdžio 1968 metų sausio mėnesį atėjo eilė kariškiams, o kiek vėliau ir valstybės saugu-mo organams. Kariuomenės vie-nybės skaldymo pavyzdžiu gali-ma laikyti generolo Sejnso bylą, po kurios sekė kelios savizudys-tės ir kiršinimai prieš atstovą —

generolą. Kokias pasėkmes vi-sa tai turėjo mūsų ginkluoto-sioms pajėgoms, kiekvienam yra aišku". Būtent: "Kai tuo-metinis vid. reik. ministeris ves-davo mažus ir didesnius pokal-bius savo sodyje, Čekoslovaki-ja tapo užsienio žvalgybų agentų rojumi".

Šis spaudai draugiškas sodo savininkas, buvo Pelnaro pirm-takūnas ir reformų šalininkas, Čekoslovakijos vid. reik. minis-teris Pavel. Vienas jo bendra-darbis Čekijos ir Slovakijos Fe-deracijos lygyje, Čekijos vid. reik. min. Groesseris, jau anks-čiau prieš jį rinko kaltinamąją medžiagą: "Vidaus reikalų mi-nisteriui Paveliui vadovaujant buvo sunaikintas visas valsty-bės saugumo aparatas", — sau-sio 11 dieną Trutnove, pranešė Groesseris komunistų partijos veikėjams. Tuo pat metu užsie-nio žvalgyboms buvo suteikta gera proga panaudoti ištisą sa-vųjų metodų skalę ir atlikinėti pratimus mūsų krašte. Jos susi-riejo su dešiniųjų pajėgomis ir atakliai pradėjo mažinti socia-listinės santvarkos reikšmę.

"Groesserio saugumo val-dininkai Pietinėje Moravijoje iš-aikšino ginkluotam sukilimui be-sirošiančias valstybės priešių grupes", — vasario 6 dieną pa-siskelbė Groesseris. Tačiau vie-tinei Brno miesto prokuratūrai visus Groesserio pareiškimus paneigęs penki-čėkų Tautinės Tarybos nariai tuojau pat parei-kalavo, kad Groesseris viešai pa-siaiškintų ir pateiktų įrodymus.

Groesseris ėmė išsisukinėti — esą, jo kalba — sausio 11 dieną buvusi tik nepilnai paskelbta spaudoje; esą, su menamu suki-limu Pietinėje Moravijoje jis buvo pareiškęs tik neaiškius už-siminimus: "Kai kurie iš mūsų rankas patekė dokumentai įro-do, kad iš tikrųjų esama orga-nizuotų vienetų, kurie savo ran-kose turi ginklus ir rengiasi juos pavartoti. Vienu konkrečiu at-veju tuo ginklų šaltinis yra Pie-tinės Moravijos ginklų fabrikai. Šiuo metu jie turės būti pavar-toti prieš sovietų ginkluotąsias

pajėgas".

Savo teigimams pavaizduoti Groesseris nurodė nuo 1968 me-tų gruodžio mėnesio pradžios ginklų sandėliams padarytus nuostolius. Jų tarpe buvo įtrauk-tos ir ginklų vagystės Čekoslo-vakijos kariuomenėje. Esą, tie ginklai buvo panaudoti daugelio partizanų vienetų apginkla-vimui. Jų buvo: 6 kulkosvai-džiai, 118 pistoletų, 90 automa-tinių šautuvų, 73 karabinai, 372 rankinės granatos ir mažiausiai 26 minos, 761 kilogramas sprog-stamos medžiagos ir dešimtys tūkstančių šovinių.

Šie Groesserio "atradimai" vi-daus reikalų ministerijos ope-racijai "Lyautey" suteikė pa-pildomą reikšmę, nes, anot Pel-naro, jau "kažkada apie 1953 metus" anglų sugalvotas planas galįs paaiškinti bei pateisinti ir daugelį kitų prieš ir po Stalino mirties pasitaikiusių nusikalti-mų. Pavyzdžiui, sovietų slap-tosios policijos viršininko Beri-jos, kaip "imperialistinio agen-to" likvidavimą 1953 metais.

Šiuo atveju Pelnaras spėlioja, kad operacija "Lyautey" ir 50 metais pasitaikiusių įvykių "de-formacija" turi tarpusavį sąry-šį.

"Kokią rolę operacija "Lyautey" suvaidino Čekoslovakijos įvykiuose?" — baigdamas savo aiškinimus Pelnar užklamė Cen-tro Komiteto partiečius. "Mes neperdėdami galime konstatuo-ti, kad dar žymiai ankščiau prieš 1968 metų sausio mėnesį išspin-duliuoti lašai atnešė savo derlių... Operacija "Lyautey" Čekoslova-kijoje buvo sėkminga".

Tuomet Pelnar išvardino me-namus pagrindinius kaltininkus, kurių tarpe matosi sekančios pa-vardės: Ligšiolinis rašytojų są-jungos pirmininkas Eduard Goldstuecker, šachmatų didmei-steris Ludek Pachmann, buv. prezidento Benešo sekretorius Emil Ludvik, Paryžiuje leidžia-mo pabėgėlių žurnalo "Svedect-vi" leidėjas Pavel Tigrid, buvęs Pragos Karolio universiteto fi-losofijos profesorius ir dabar Kolumbijos universitete Nev

Yorke profesorius Ivan Svi-tak. Šiuo metu Londone gyvenas pranešimo apie užs. reik. min. Jan Masaryko nužudymą auto-rius Benno G. Weigl, kuris tam pranešimui naudojosi Michael Raad slaptyvadžiu, Anglijoje gy-venantis buvęs Čekoslovakijos socialistų partijos gen. sekr. Vi-lim Blažej, buvęs Anglijos pa-siuntinys Pragoje Cecil C. Par-rot, BBC korespondentas Deryck Viney, pastaruoju metu iš Pra-gos ištremtas "New York Ti-mes" korespondentas Tad Szulc, kuris, anot Pelnaro, esąs "prity-ręs CIA kadry verbatim spe-cialistas".

Šis Pelnaro referatas partie-čiams skambėjo kaip kokia kal-tinamoji kalba parodomajame teisme. Partijos laikraštis "Ru-de Pravo" liepos 8 dieną atkar-tojo Pelnaro kaltinimus: esą, po 1968 metų sausio mėnesio "De-šiniųjų ir vėliau antisocialisti-nių pajėgų veikla Čekoslovaki-joje buvo žymiai sustiprėjusi". Esą, žingsnis po žingsnio, kitaip sakant, lašas po lašo — teismai, prokuratūros, kariuomenė ir val-stybės saugumo organai buvo nusilpinti ir Čekoslovakija bu-vo beveik tapusi vakariečių slap-tųjų žvalgybų "bandymų lauku".

Tačiau grįžimas į parodomų-jų teismų ir žudynių laikus da-bar vis dėlto yra sunkiai įsivaiz-duojamas. Nežiūrint to, kelių praėjusių savaitių laikotarpyje kelios kultūrininkų grupės, imo-nių profesinių sąjungų susirin-kimai, viena gydytojų grupė ir "taikos gynėbos" komitetas iš-leido Pragos parlamentui skir-tas rezoliucijas, reikalaujančias kuo greičiausiai paskelbti mir-ties bausmės politiniams nusikaltėliams. Tuo tarpu Tautinės Tarybos įstatymų leidimo komi-tetas nutarė visą reikalą pavesti svarstyti ypatingai žinovų komi-sijai.

Baigiant norėtusi tik pažyme-ti, kad Pelnaro teigimai atsklei-džia ir pačių sovietų siekiamus "taikingojo sambūvio" bei "kul-tūrinio bendradarbiavimo" tiks-lus.

Dalis Vliko seimo dalyviu posėdžiui metu.

VYRIAUSIOJO LIETUVOS ISLAISVINIMO KOMITETO SEIMAS

Gruodžio 6-7 dienomis New Yorke posėdžiavo Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (Vliko) seimas, kuriame dalyvavo ir nemažas būrys svečių.

Seimą atidarė Vliko valdybos pirm. dr. J. K. Valiūnas. Krikščionių demokr. atstovas A. Kasiulaitis, gavęs žodį nepaprastam pareiškimui, gražiai apibūdino mirusį buvusį Lietuvos prezidentą Aleksandrą Stulginskį. Jo atminimą visi dalyviai pagerbė atsistoję susikaupti minute.

Seimo prezidiumą sudarė: pirm. T. Blinstrubas, jo pavaduotojas dr. J. Valaitis ir sekr. inž. J. Vasys.

Pranešimus padarė apie Vliko tarybos (Ją sudaro po 1 atstovą visos į Vliką įeinančios organizacijos) veiklą dr. B. Radzivas, valdybos — vicepirm. dr. Br. Nemickas, Tautos Fondo — jo pirm. prel. J. Balkūnas ir vicepirm. St. Lušys, apie Kanados Tautos Fondo atstovybę — jos pirm. S. Banelis.

V. Sidzikauskas padarė pranešimą apie tarptautinę padėtį ir Lietuvos laisvės bylą, o valdybos vicepirm. J. Audėnas kalbėjo apie Vliko numatomą veiklą kitais metais.

Seimo dalyviai aktyviai dalyvavo diskusijose, kėlė įvairių sumanymų, kaip Vliko veiklą išplėsti, ypač į ją įtraukiant daugiau jaunų jėgų.

Sekmadienį baigiamajame posėdy buvo priimtos apyskaitos, samata ir visa eilė komisijos (dr. D. Krivickas, prof. M. Mackevičius, prof. A. Vasaitis ir Pr. Ruzgaitis) paruoštų nutarimų, kurie bus vėliau paskelbti.

Paskutiniame posėdy buvo pranešta ir Tarybos išrinktoji naujoji valdyba. Jai ir toliau vadovaus 3 metus dr. Kęstutis J. Valiūnas. Valdyboj pasiliko senieji nariai dr. Bronius Nemickas, Juozas Audėnas, Romas Kezys ir Jurgis Valaitis ir nauji išrinkti prof. Jonas Puzinas ir Stasys Dzikas.

Šiame seime buvo matyti naujų veidų. Tai veiklus jaunėnės kartos atstovai. Ir tai yra molonus reiškinys.

Seimas buvo baigtas dr. K. J. Valiūno žodžiu ir Tautos himnu.

Šeštadienio vakare seimo nariams ir svečiams buvo suruoštas banketas, kuriame gražią kalbą pasakė Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis, o meninę programą atliko Juzė Kristolaitytė-Daugėlienė, su giliu įsijautimu padainavusi mūsų kompozitorių dainų ir operų arijų. Jai akomponavo A. Kepalaitė.

Chicago, III.

A. a. Jonas Juodvalkis mirė lapkričio 20 d.: palaidotas lietuvių kapinėse 24 d. Buvo gimęs 1896 m. aplenkėjusioje apylinkėje. Atsistatant nepriklausomai Lietuvai, aktingai įsijungė į kūrybinį darbą ir vos nebuvo savųjų sušaudytas. Nepriklausomybės kovose veikė fronto linijoje ir "pagaivus", be jokio tardymo, dalinio vadas įsakė pastatyti prie sienos ir sušaudyti. Bet budintis karininkas, kuriam buvo pavesta tą egzekuciją įvykdyti, blaiviai į šį reikalą pažūrėjo ir telefonu susisiekęs su kariuomenės štabo antruoju skyriumi Kaune, a. a. Juodvalkį atspirė ir paleido, o tolimesniame jo veikime, fronto vyrai jam teikė pagalbą ir paramą.

Ilgą laiką tarnavo Lietuvos policijoje nuovados viršininku, bet, kai paskui buvo įvesti cenzos reikalavimai, a. a. Juodvalkiui grėsė paleidimas iš policijos tarnybos arba degradavimas pareigose. A. a. Juodvalkis nepalūžo, uoliai atlikdamas tarnybos pareigas, mokėsi, išlaikė egzaminus ir pristatė keturių gimnazijos klasių baigimo pažymėjimą. Vėliau buvo paskirtas pirmos eilės nuovados viršininku ir paskui Zarasų apskrities policijos vadu.

Didelė tragedija a. a. Juodvalkiui buvo, kai okupavus Lietuvą raudonajai armijai, komunistai suėmė jo žmoną ir išvežė į Sibirą, kurios jam jau daugiau ir nebeteko pamatyti... Pats a. a. Juodvalkis besislapstydamas ir partizanaudamas, sulaukė vokiečių okupacijos, o grįžtant raudonajai armijai antrą kartą į Lietuvą, pasitraukė į Vakarus. Besitraukdamas toliau nuo komunistų ir pasiekęs JAV, aktingai įsijungė į lietuvišką, patriotinių organizacijų veiklą ir bendradarbiavo spaudoje.

Prieš kelerius metus, po sunkios operacijos, ėmė jausti šios žemiškos kelionės galą. Nors neberūkė ir labai stropiai vykdė gydytojų nurodymus, maitindamas grybeliais, šakniavaisiais, medumi ir kitokiu "neduodančiu vėžiui plėstis" maistu, bet vis ėjo silpnyn.

A. a. Juodvalkis buvo giliai religingas ir kaip daugelis Čikagos lietuvių katalikų, paskutiniaisiais metais labai pergyveno, kai lietuvių pinigais nupirtas kapinės, Čikagos katalikų vyresnybė, paskyrė airius administratorius, o šiems rūpi ne religingumas ir žmoniškumas, suteikiant mirusįjį religinę ir žmonišką pagarbą, bet grynai biznis. A. a. Juodvalkis, negalėdamas to pakęsti, pasirinko lietuvių tautines kapines ir ten pasistatė sau paminklą: marmuro kryžių su Gedemino stulpais.

Atsisveikinant su a. a. Jonu Juodvalkiu, koplyčioje ir kapinėse, pašventinęs duobę, maldas atkalbėjo tėvas Kezys S. J., asistuojant kun. Sugintui. Atsisveikinimo kalbas pasakė šaulių vardu Antanas Gintneris, buvusį Lietuvos policijos tar-

nautojų—Povilas Dirksis ir kun. Sugintas. Prieš išsiskiriant, prie kapo sugiedota Marija, Marija ir Lietuvos himnas, o laidotuvių direktorius Evans, gimininių ir artimųjų vardu, visus dalyvius užprašė į Šarkos restoraną pietų. Nors buvo darbo diena, bet a. a. Juodvalkį ir kapines palaidėjo virš 30 automobilių.

Stepas PAULAUŠKAS

ST. CATHARINES, ONT.

Mūsų tautinė jėga yra vieningumas. Tą vieningumą palaikyti vien tik žodžiais negalima. Švenčių metas yra proga tokiai mažai apylinkei, kaip mūsų, šia linkme daugiau ką padaryti, pav. bent dauguma lietuvių sueiti ir susėsti prie bendro švenčių stalo.

SLA organizacija per eilę metų ruošia Naujų Metų sutikimą ir šiemet ruošia labai gražiai, vienoje elegantiškiausio miesto salyje, kur patogūs apskriti didokai stalai sudaro gerą sąlygą susėsti šeimoms ar artimesnių draugų būreliams. Salė randasi žinomame Welland House viešbuty garsiam savo kulinarijai ir kitais šventėm reikalingais dalykais. Randasi pačiame miesto centre, lengvai pasiekiami bemašinu, tik neilgą pasivaikščiėjimą. Žinant susisiekimo dabartinius sunkumus ir riziką švenčių metu salės artumas aišku bus didelis patogumas visiems.

Bendrų Naujų Metų, tokiu mastu kaip šiemet, dar nesame turėję. Daugiau žmonių suteiks progos ir kuriai, kad ir neilgai, bet reikšmingai programai. Žinoma turėtų būti vietos ir tinkamos sąlygos ir mūsų jaunimui. Sugrįš atudentai atostogų ir jiems bus malonu susitelkti savo jaunesnius draugus kartu su tėvais.

Didelėm apylinkėm šitokie dalykai nėra taip svarbūs, nes ten N. Metų parengimų yra keliose vietose. Pas mus yra kiek kitaip. Norint ką geresnio padaryti tenka iš anksto pagalvoti, vienas kitą paraginti, tad pats laikas pagalvoti ir apsispręsti, žinoma, teigiamai. ŽIEMYS

PAGERBĖ VEIKLŲ ŽEMAITI

Lapkričio 8 d., dalyvaujant gausiam būriui lietuvių, pagerbtas Antanas Švažas jo 60 metų sukakties proga. Pagerbimą pravedė ir pagrindinę kalbą pasakė J. Šarapnickas. Be to, kalbėjo B-nės pirm. A. Šetikas, "Ramovėnų" pirm. J. Alonderis, SLA atstovas P. Polgrimas, moterų vardu V. Alonderienė, J. Deinora ir kiti. Visi kalbėtojai suaktyvininką įvertino kaip veiklų ir aktyviai medžiaginiai remiantį tautišką veiklą. A. Švažas toks ir yra. Jis atvykęs į St. Catharines tuojau įsijungė į Bendruomenės veiklą ir šiandieną jis tebėra veiklus, nepavargęs, nors jau sulaukęs kapos metų. A. Švažas, jau išėjęs antrus metus, yra B-nės valdyboje. Būdamas valdybose, visuomet pasireiškia sumaniai ir

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5½% už depositus
6% už sėrus (numatoma)
7% už 1 m. term. dep.
7¼% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už mortgicijus
8% už asm. paskolas

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupu dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta). BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

PLIAS TORONTO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos /P.L.I.A.S./ Toronto Skyrius š. m. lapkričio m. 21 d. Ontario Architektų Sąjungos patalpose turėjo savo visuotinį narių susirinkimą, dalyvaujant skaitlingai kolegoms bei kviestiniams svečiams. Iš kviestinių svečių dalyvavo P. L. I. A. S. Centro Valdybos pirmininkas inž. J. Danys iš Ottawos ir inž. Murray J. Mc Inroy, atstovas iš Specialaus Komiteto Ontario Profesionalų Inžinierių /S.C.O.P.E./, kandidatuojuantis į Vice-Presidento postą ateinančiose Ontario Profesionalų Inžinierių Centro Valdybos rinkimuose. Inž. Murray J. Mc Inroy savo kalboj paašškino kolegoms S.C.O.P.E. tikslus bei uždavinius sąryš su daromu Ontario Profesionalų Inžinierių persiorganizavimu.

P. L. I. A. S. Centro Valdybos Pirmininkas inž. J. Danys padarė išsamų pranešimą apie Centro Valdybos veiklą bei apie būsimą Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos /P.L.I.A.S./ ir Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos /A.L.I.A.S./ suvažiavimą, kuris įvyks Toronte 1970 m. gegužės m. 30 d., 31 d. ir birželio m. 1 d. ir kurio rengėju kaip tik ir yra pakviestas P. L. I. A. S. Toronto Skyrius, kartu

pažymėdamas kad P. L. I. A. S. Toronto Skyrius savo veiklose organizacijos reikmėse tarp visų skyrių užima 4 vietą. Savo pranešimą baigė kviesdamas kolegas aktyviai prisidėti prie P. L. I. A. S. veiklos pagyvimo.

Čia norėtus pažymėti, kad P. L. I. A. S. veiklumas labai pagyvėjo, kada Centro Valdybos Pirmininku tapo išrinktas inž. J. Danys, kuris savo energiškumu bei pasižventimu jau spėjo išjudinti kolegas iš letarginio apsnūdimo. Mes linkime jam ir toliau sėkmingai vadovauti Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungai. Susirinkimas buvo pajavintas col. arch. V. Petru-liopaties pagaminta dokumentaline filma "Penkios Quadratinės Pėdos". Filma tiek savo archeologiniu turiniu tiek savo pastatimu yra aukštos kokybės ir rekomenduotina visiems pažūrėti.

Apie P. L. I. A. S. Toronto Skyriaus veiklą praėjusiojo kadencijoje pranešimą padarė P. L. I. A. S. Toronto Skyriaus Pirmininkas col. inž. B. Baranauskas, pažymėdamas kai kurių kolegų atsielkus mokslinius laimėjimus ir karta pagindamas toliau sėkmingai dirbti savo profesijoje, neužmirštant būti aktyviais P. L. I. A. S. nariais ir kad tikėtai savo pastangomis tegalėsime prisidėti prie P. L. I. A. S. veiklos pagyvimo, kurio laukia netik kolegoms, bet ir Lie-

tuviškoji Visuomenė.

Priešus prie P. L. I. A. S. Toronto Skyriaus einamų reikalų, susirinkimas perrinko sekančiai kadencijai senąją valdybą, incorporuojant col. inž. S. Masionį kartu įpareigodamas toliau tęsti sėkmingai pradėtą darbą.

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Toronto Skyrius visuotinio susirinkimo, įvykusio š. m. lapkričio m. 21 d. išrinkti valdybos nariai susirinkę posėdžio š. m. gruodžio m. 2 d. pasiskirstė pareigomis sekančiai:

Pirmininkas — inž. B. Baranauskas
Vice-Pirmininkas — inž. V. Šačiūnas
Vice-Pirmininkas — inž. A. Viskontas
Sekretorius—inž. S. Masionis
Iždininkas — inž. V. Matulevičius
Valdybos narys — inž. P. Stauskas

Be einamų reikalų buvo svarstomas tradicinio baliaus paruošimas, kuris įvyks 1970 m. vasario m. 7 d. Toronte, Islington Golf Klubo patalpose.

Dr. B. NAUJALIS natūralaus gydymo sveikatos klinika (metus gilesnį gydymo mokslą ir praktiką atlikęs Ivairese ligoninėse) pilnai veikia ir priima pacientus nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak., 460 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont., Tel. LE 3-8909.

Be to, kas neįsigijote lietuvių kalboje Dr. Naujalis išleistas knygos — kaip apsisaugoti nuo širdies priepuolio, tai pristuntus 2 dolerius gausite poštų knygelę "Pažink savo širdį ir padėk jai".

taktiškai reikalus sprendžiant ir yra pareigingas savo darbe.

A. Švažui už aktyvią veiklą ir medžiaginę paramą tautinei veiklai buvo įteikta dovana — meniškai padarytas ant odos Vytis. A. Švažas priėmęs dovaną, susijaudino, bet ir apsidžiaugė gavęs tokią tautinę brangią dovaną. Malonu, kad pagerbimo organizatorius Z. Jokubonis šiam patriotui lietuviui išrinko tautinę dovaną, kuri atitinka A. Švažo darbams, skirtiems savo gimtam kraštui ir Lietuvos laisvei.

Vyriausias sūnus A. Švažas už suruošimą tėvėliui pagerbimą ir dovaną visiems dalyviams išreiškė padėką. Dalyvavęs.

LONDON, ONT.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Kasmet Naujų Metų sutikimą ruošdavo Bendruomenės apylinkės valdyba. Kadangi būsimoji 16 Lietuvių Diena įvyks Londone ir ryšyje su tuo apylinkės valdyba turi labai darbų, tai ateinančių 1970 metų sutikimą apsiėmė suruošti Parapijos Komitetas.

Sutikimas įvyks parapijos salėje š. m. gruodžio mėn. 31 d. Pradžia 8 val. vak. Sutikimas ruošiamas šeimyniniu būdu. Veiks turtingas visų rūšių gėrimų bufetas, bet užkandžiai bus suneštiniai. Įžangos bilietų nebūs, o bus pasitenkinta dalyvių aukomis. Šokiams gros jaunimo orkestras.

Lauktina gausus visų london-

niškių ir artimesnių apylinkių tautiečių atsilankymo.

Lietuvės katalikės moterys parapijos salėje ruošia tradicinę bendrą kūčias. Tai bus viena gražiausių progų pabendrauti visiems šv. Kalėdų išvakarėse. Dalyvaukime.

L. E - TAS.

WELLAND, ONT.

Kuris laikas jau nesama jokių žinių iš šios apylinkės. Atrodytų, kad nustojęs lietuviškas gyvenimas. Iš tikrųjų taip nėra — čia dirbama ir veikiama, bet be didelio garsinimosi.

Prieš metus L. Bendruomenė buvo patekusi į sunkumus, nebegalėjo išsirinkti valdybos. Buvo gaila padėti kryželi. Padėti išgelbėjo klebonas T. B. Mikalauskas, sutikdamas kandidatuoti į valdybą. Tada ir bendradarbių atsirado ir taip buvo išrinkta valdyba.

Reikia pasakyti, kad valdyba dirbo ir padarė visa, kas buvo įmanoma esamos sąlygose. Svarbiausias valdybos narių požymis buvo gražus sugyvenimas tarpusavyje ir su visuomene. Gražaus susiklausymo dėka buvo suruoštas 1968 Jubiliejinis metų užbaigimo ir 1969 metų sutikimo parengimas, kuris pasižymėjo dideliu solidarumu, nes jame dalyvavo beveik šimtaprocentiniai visi apylinkės lietuviai.

Nemažiau vykusiai buvo suruoštas Vasario 16-tosios minėjimas su menine programa ir šokiais. Be to, gražiai paminėta

Motinos Diena bei tragiškųjų birželio dienų sukaktis.

Valdyba jaučia, kad lietuvių apylinkė Wellande atsistojo žymiai į geresnę moralinę ir materialinę padėtį. Valdybos pirmininkas Tėvas Barnabas ne tik dirbo nuoširdžiai, bet daug padėjo materialiai, už ką valdybos nariai reiškia jam viešą padėką.

K. STANKEVIČIUS

Apylinkės valdybos sekretorius

Niagaros pusiasalis

Šių metų T. Fondo aukos yra surinktos iš sekančių lietuvių: 10.20 dol. Ant. Vaške-lis, 9.80 dol. — J. Girevičius. Po 5 dol. : — J. Alonderis, J. Kavalelis, kun. B. Mikalauskas, K. Stundžia, St. Šetkus ir J. Šarapnickas.

Po 3 dol. : — K. Lianga, J. Satkus ir P. Polgrimas.

Po 2 dol. : — V. Alonderis, P. Dauginas, A. Gverzdys, Z. Jakubonis, S. Kukta, J. Paukštys, J. Platakis, B. Racevičius, A. Šetikas, A. Viskosas ir G. Vyšniauskas.

Po 1 dol. : — A. Ališauskienė, P. Baronas, K. Galdikas, K. Jasudavičius, J. Kazragys, A. Kuraitis, J. Morkuskis, P. Meškauskas ir M. Venckus.

Pusiasalio lietuviams nuoširdžiai dėkoju už aukas T. Fondui ir linkiu visiems linksmų šv. Kalėdų bei laimingų N. Metų.

T. Fondo įgaliotinis
J. Girevičius

Geriausie taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

KREDITO KOOPERATYVE "TALKA"

21 Main Street East, Room 203, tel. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Parduodame American Travelers čekius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,600,000.00

MOKAME UŽ:

Depozitus	5%
Sėrus	5-5%
Už vienu metų indėlius	8%
SKOLINAME:	
Asmenines paskolas iš	10%
Nekiln. turto paskolas iš	9%

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Montrealio ansamblis Gintaras sutiko atlikti meninę programą mūsų nepriklausomybės šventės minėjime, kuris įvyks vasario mėn. 15 d.

Naujųjų Metų tradicinį sutikimą ir šiemet rengia KLB-nės Hamiltono ap. valdyba. Hamiltoniečiai ir ap. lietuviai kviečiami 1970 m. sutikti bendrai Jaunimo Centro salėje, kur tikrai bus smagu ir linksma. Artimiausiu metu bus pradėtas bilietų pardavinėjimas.

Gyvataras puikiai pasirodė prieškalėdiniam įvairių tautybių festivaly, savo puikiai išpildytais šokiais, pagaudamas visų žiūrovų simpatijas. Ne nuostabu, kad vietos dienraštis jau sekančios dienos nr. patalpino didelę šokančių gyvatariečių nuotrauką.

K. B.

VIETNAMO TRAGEDIJA

Kai prancūzai kariavo Indokinijoje, kurios sudėty tada buvo ir visas Vietnamas, Amerikos biznierių numatė, kad ten galima padauginti savo milijonus, dėl to gimė "ekonominė parama Vietnamo gyventojams", iš kurios dar ir šiandien dauguma senesniųjų, ano krašto gyventojų juokiasi, o JAV dirbančiųjų mokamų taxų dalis perėję milijonierių kišenes. Įvežti didžiuliai buldozeriai, neatlikę savo darbą, buvo palikti Dievo valiai, vandentiekis, kanalizacija, drenazai ir k. dirbta ir nebaigta, o paliktus vamzdžius ir kitą medžiagą sunaudojo komunistų partizanai savo slėptuvėm ir susisiekimo eigoms pagerinti.

Užklausus JAV inžinieriaus, kodėl jie daro neįvykdomus planus, šis tik patraukia pečiais ir atsako, kad šiuos planus darė tie, kurie niekada šiame krašte nėra buvę, o pinigai paskirti ir juos reikia išleisti. Lygiai, kaip Sovietų Sąjungoje... Pačiame Saigone kanalizacija atvirai plaukia tarp šalygatvio ir gatvės.

Mekongo deltoje prie Dong Tam buvo įrengta IX-tai JAV pestininkų divizijai bazė, kuri kainavo virš \$15 milijonų. Dabar šią bazę perduodant VII-tai P. Vietnamo divizijai, paaiškėjo, kad iš 314 pastatų didesnioji

pusė iš viso nebuvo naudota, nes niekam netiko ir tik apie 80 pastatų šiaip taip dabar gali p. vietnamiečiai naudoti. Apie bazę virtinimai ir viduje bunkeriai naudotis netinka. Neblogi amerikiečių mokiniai yra ir P. Vietnamo biurokratai. Kai Vietnamas buvo padalytas į šiaurės ir Pietų, niekada P. Vietname mokyklų programos nėra buvę ir nėra kurso, kurs supažindintų mokinius ir studentus su komunistų praktiškais valdžiu užgrobimais ir jų valdymo metodais. Jeigu koks P. Vietname mokytojas ar profesorius savo iniciatyva ima šį reikalą kelti, tai jis, geriausiai atveju, netenka darbo, bet dažnai atsидuria ir už geležinių grotų. Teisybė apie komunizmą yra lygiai P. Vietnamo valdžios nemėgiama, kaip ir žinios apie jų kyšius ir korupciją. P. Vietnamo biznierių ir politikierių, o taip pat ten esantieji amerikiečiai civiliai,

yra suinteresuoti, kad šis karas kuo ilgiau tęstųsi. Iš JAV mokesčių mokėtojų kišenių, vis didėja P. Vietname, ir ten dirbančių civilių amerikiečių, milijonierių skaičius, kurie pinigų investuoja į Europos neutraliųjų valstybių bankus.

Žodis "jankis" vietnamiečių yra laikomas pajuokai. P. Vietnamo aristokratai su jankiais viešai vengia turėti, bet kokių reikalų JAV karys ne vien karčiamose, bet ir paprasčiausiose parduotuvėse, už prekes turi mokėti 10 ar net 20 kartų daugiau, negu vietinis gyventojas. Geresni maisto produktai, skiriami JAV kariams, vis dar pirmiausia patenka į juodą rinką. Jeigu susisiekime į nelaimingą atsitikimą yra įmaišytas JAV karys, nors jis būtų ir visai nekaltas, tiek policijoje, tiek teisme, jis bus apkaltintas. Vietnamiečiai tą žino ir tyčia nuo amerikiečių auto mašinų sten-

giasi "nukentėti" ir tuoju pasiūlo už kokią pinigų sumą jie dings, kad policija jų nerastų.

Sustabdžius Š. Vietnamo bombardavimus, amerikiečiai savo nuostolius ėmė ypač labai mažinti ir slėpti, o priešio dauginti. Jeigu rinkti amerikiečių žinias ir dėti savaitę prie savaitės, skaičiuojant kiek žuvo komunistų, tai senai Š. Vietname nebūtų gyvo nei vieno komunisto.

Daug vietnamiečių dirba amerikiečių bazėse, bet, kai jos būna bombarduojamos, nei vienas tą dieną darbe nepasirodo, o komunistai mainais sužino viską, kas dedasi bazėse ir planuoja ateičiai. Šiuo metu galvojama apginkluoti P. Vietnamo civilius. Mekongo deltoje, kur derlingi ryžių laukai ir tirščiau gyventojų, ėmė rasti vis daugiau naujų veidų - komunistų, kurie tikisi gauti amerikiečių ginklų ir padėti sprogdinti kraštą iš vidaus. Gi atitraukus didesnę JAV karių skaičių, komunistai čia tikisi ir išspręsti šio krašto likimą.

Kariškiams yra aišku, kad Vietnamo karą buvo galima ir dabar dar yra galima laimėti trumpu laiku, bet reikia pulti ir sunaikinti komunistų pagrindines pajėgas. Pasitraukus JAV iš Vietnamo, netrukus amerikiečiams tektų trauktis ir iš P. Korėjos, o tada tektų kariauti Pacifiko salose ir... Kalifornijoje.

Petras GARJUONIS

Atkelto iš 2 psl. SVETIMI APIE...

sažai ir kalnų vaizdai tai saulės nutvieksti, tai miglų aprausti, keičia vienas kitą nepaprastai sklandžiu, darniu ritmu. Puikus medžioklinio rago muzikinis motyvas dvelkia melancholija ir susimąstymu, suteikia visam filmui nostalgijos nuotaikos. Jaunųjų herojų charakteriai nutapyti tiksliai ir subtiliai. Ypač žavi mergytė, nors režisorius čia nesistengė palengvinti savo užduoties, pasirinkdamas veikiau ne gražulę, nors labai išraiškingos mimikos mergaitę.

Gi apie R. Vabalo "Žingsniai naktį", recenzantė rašo: "Tai tragiškas filmas, nūrus, kupinas įkarčio, stebingas kone ekspresionistiška vaizdo stilistika ir išraiškos jėga. Šita-

GREIČIAU... PIGIAU... GERIAU...

IR TIKRAI PADĖSITE SAVO ARTIMIESIEMS

UŽSAKYDAMI SIUNTINI PER

BALTIC STORES LTD

(Z. JURAS)

421 HACKNEY ROAD, LONDON, E.2. ENGLAND

Telephone: 01-739 8734

Šį rudenį siūlome 3 dovany siuntinius sudarytus iš tokių dalykų, kas labiausiai reikalinga ir naudinga Lietuvoje.

RUDENINIS (1) 1969.

3 jarda vilnonės veliūro medžiagos vyriškam arba moteriškam paltui, 3/4 jardo puikios kostuminės angliškos vilnonės medžiagos vyriškam arba moteriškam kostiumui, 2 jarda crimplene medžiagos puikiai suknelei, vyriškas arba moteriškas aukštos rūšies megztukas, išelginiai nailono marškiniai arba bliuskute, 1 pora vyriškų arba moteriškų kojinių (vilnonių arba nailoninių), 20 geriausių rūšių cigarečių. Kaina \$100.

RUDENINIS (2) 1969.

Nailoninis itališkas vyriškas arba moteriškas lietpaltis, 3/4 jardo vilnonės angliškos kostuminės medžiagos, 2/4 jardo vilnonės moteriškai suknelei medžiagos, 1 gelėta arba ornamentais vilnonė skarelė, 1 vyriškas arba moteriškas megztukas, 1 kaklaraištis arba dėžė šokoladinių saldainių, 2 šilkinės arba nailoninės skarelės. Kaina \$100.

MAISTO SIUNTINYS 1969.

6 sv. geriausių kanadiškų miltų, 1/2 sv. arbatos, 1 sv. kakavos, 2 sv. ryžių, 1/4 sv. pipirų, 1/4 sv. bapkos lapų, 1/4 sv. geriamo šokolado, 1 dėžutė nescafes, 2 sv. geriausių kiaulinių taukų, 1 dėžė šokoladinių saldainių. Kaina \$35.00.

- I kiekvieną rūbų siuntinį galima dėti šiuos labai naudingus ir pageidaujamus dalykus Lietuvoje: Nailoniniai lietpalčiai \$11.00, geriausios rūšių vilnonės skarelės \$5.00, nailoninės kojines \$2.00, nailoniniai marškiniai \$9.00.
- Taip pat primame užsakyms auto mašinoms, motociklams, dviračiams, televizijos aparatams, šaldytuvams ir t.t.
- Musų sąskaitos suteikia Jums teisę gauti mokesčių mokėjimo sumažinimą.
- Kiekvieno siuntinio pristatymas yra garantuotas.

me niūriame filme apie kančią ir mirtį vis dėlto blykstelėja grožio, tyro humanizmo, tikėjimo žmogumi šviesa. "Žingsnių naktį" paskirtis, primenantį Kurosavos poziciją /.../, suteikia Vabalo filmui autentiškos didybės. Čia jauryskėja neeilinis talentas, jautrumas ir tai, ką galima būtų pavadinti menininko atsakomybės žiūrovams jausmu. Menininko, kuris nedvejoja, sakydamas visą žiaurią tiesą, norėdamas ją priversti pajusti paprasčiausio žmogaus likimo heroizimą".

Toliau, jos nuomonė apie filmą "Laipiai dangų": "Verta prisiminti, kad čia vėl grįžtama prie humanizmo programos, išryškėjusios jau "Žingsniuose naktį". Dvejetas jaunųjų filmo herojų, siekdamiesios, tyrumo, įkūnija savyje tuos žmogaus bruožus, kurie charakterizuoja individualybę, apsprendžia vertybes, kurių dėka jie gali sėkmingai priešintis pasaulio sumaiščiui ir piktadarybėms".

Čia gal bus pravartu pasitebėti, kad vieno čia besilankiusio intelektualo iš Lietuvos

nuomone, "Laipiai dangų", jau daugiau objektyvesnis už "Niekas nenorėjo mirti" ir, jo nuomone, "Laipiai" jau būtų kurkas daugiau priimtinesni išelvijos lietuviams. Neseniai, kaip tik teko perskaityti M. Sluckio "Laipiai dangų", pagal kurio tekstą ir buvo paruoštas tas filmas. Aišku, visa sukirpta pagal ten reikalaujamą ar ir privalomą generalinį kurpallį. Juodomis spalvomis ten piešiami mūsų laisvės kovotojai, bet, tikrai teko nustebti, kai ir sovietinės santvarkos saugotojai, liaudies gynėjai, stribai, tikrai ne mažiau tamsiau nupiešti ir už lietuvių partizanų. Žinoma, pačiam nemačius filmo, sunku pasakyti, kiek ten iš viso to objektyvumo paisyta, jei išvis ten tokio ir būta.

PADĖKA

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimo komitetas maloniai padėka reiškia visiems kuo nors prisidėjusiems prie sėkmingo šventės minėjimo pravedimo, kuris įvyko š.m. lapkričio mėn. 22 - 23 dienomis Montrealyje.

K o m i t e t a s .

Montreal
LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS
CFMB
BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARĄ
TEL. 669-8834. Programos vedėjas L. Stankevičius

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
601 St. John Road TEL. 695-3883
POINTE CLAIRE, QUE. (M. RUTKAUSKO)
• Atliekame probėgimo ir kapitalinio auto-mašinų darbus.
• Taip pat patarnavimas gazolinu, alyva, padangomis ir kt.
• Tiksliai keliolika minučių iš Montrealio greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20. Atvažiuok neapsiriksiti!

LaSalle Radio Taxi SKAMBINKITE, iš visų vietų LaSallėje.
Savininkas Alfonsas Viskantas
TEL. 366-8300
SPECIALIOS KAINOS:
• Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuviams. -- visos 24 valandos.
• I tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietas.

LaSalle Auto Specialist Reg'd. TEL: garažo 366-0500 namų - 366-4203
TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.
7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. SAV. G. DESROCHERS.
(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors
B. KIRSTUKAS
TEL. 769-2941.
239 FOURTH AVENUE (at Wellington St.)
Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakytus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

Windsor Valome visokius drabužius, langų užuolaidas, lovų užtiesalus, antklodes, korpetus, sopkas ir visą kitą namų apyvoką.
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.
Tel. 768-6679.
Windsor yra moderni valykla, turinti 20 metų patirtį šiam darbe. Turinti naujai įrengtą moderniausią drabužių apsaugą (storage) ir greitą patarnavimą.
Savininkai: A. Kersys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co. TEL. 366-3884
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.
Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC. TEL. 366-6941
BOIS DE CONSTRUCTION BUILDING MATERIALS
7882 BLVD. CHAMPLAIN
coin 6ieme Ave., LaSalle
ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA: Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.

KELEIVIS
536 Broadway, So. Boston, Mass. 02127 USA.
Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?
Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinę Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.
Keleivis duoda ir teisiųjų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.
Jau galima gauti --- 1970 --- metų Keleivio Kalendorių. --- Kaina \$1.00.

SĖJA
Tautinės, demokratinės minties menesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas.
Redaktorius Grožvydas Lazauskas.
Administracijos adresas: Juozas Urbelis 1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.
Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

LaSalle AUTOMOBILE INC.
7635, BOUL. LASALLE LASALLE, QUÉBEC TEL. 366-7818
LAURENT DAIGNEAULT Président
• DART
• CORONET
• CHARGER
• DODGE
• CHRYSLER
• CAMION
• DODGE

Jetté & Frère Itée Plumbing & Heating kontraktoriai
140 - 2e AVENUE LASALLE 366-0330
• Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
• Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
• Apkainavimas nemokamas

Tony's Photo Studio PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS SUKAKTUVĖS MAŽAMECIAMS ĮVAIRIOS PROGOS
1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
TEL. 525-8771. T. Laurinaitis

A.B.C. SIUNTINIŲ AGENTŪRA
3891 St. Lawrence Blvd. Montreal 18, P.Q. Tel. VI 4-9098
DĖMESIO!
A.B.C. kviečia visus klientus agentūron apsilankyti asmeniškai, nes vietoje bus lengviau paaiškinti naujuosius maito mokesčius. Už maisto siuntinius maitas lieka tas pats.
A.B.C.

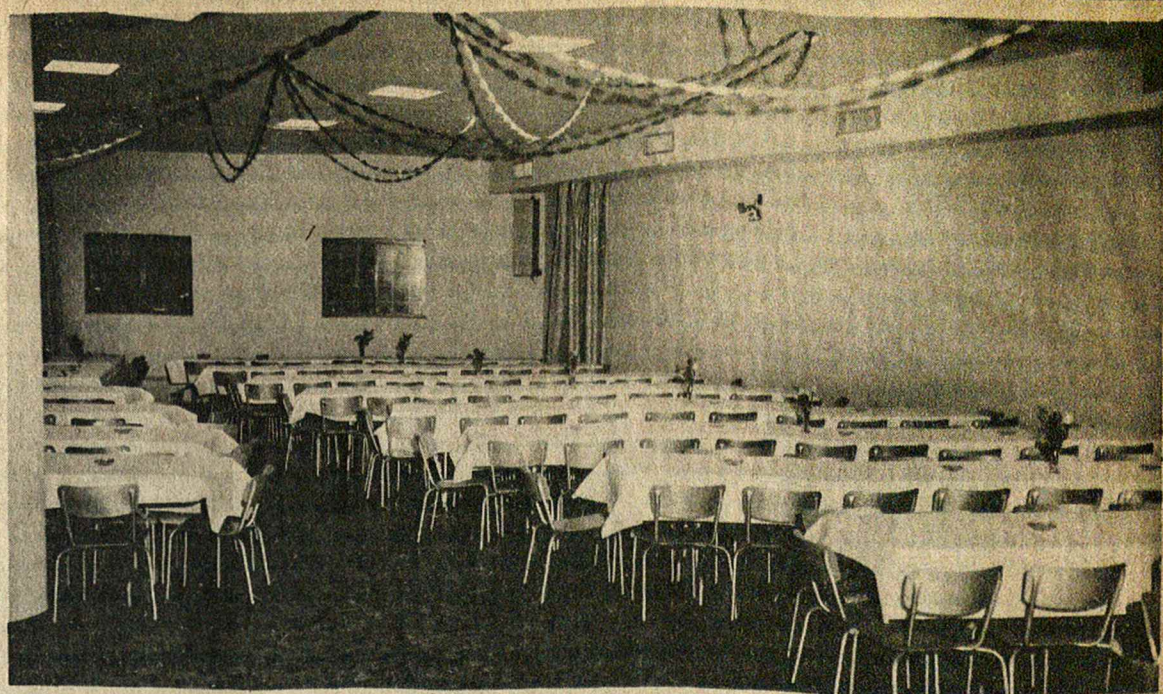
D.L.K. Vytauto Klubo didžiojoje salėje yra rengiamas **NAUJŲJŲ 1970 METŲ SUTIKIMAS**

BALIAUS PRADŽIA gruodžio 31 d. (trečiądienį) 8 val. 30 min. vakaro.

Bus šilta ir gerai paruošta vakarienė su gėrimais. Gros geras orkestras.

Įėjimas \$5.00. Bilietus galima gauti iš anksto arba prie įėjimo.

Klubo Valdya.

APDRAUDA IR TIKROVĖ

Skaityk savo apdraudos sutartį (Policy).

-Dažnai primena stambiomis raidėmis įrašai, pirmame sutarties puslapyje, siunčiami lydraščiai, prisegamos kortelės.

Bet daugumoje, visi pasižiūri tik į sąskaitą, o pati sutartis taip ir stovi tame pačiame voke, iki kol ją reikia pakeisti nauja, po vieno, ar trijų metų, arba iki nelaimės atsitinka.

Aišku, yra sunku suprasti sutartyje visas taisykles - bent jau nors pasižiūrėti pirmutinį puslapį, kur surašomos apdraudos sumos - tai kiekvienas gali. Ir, visa tai grynai savo labui: žinoti kokias apdraudos sumas turi, kada apdrauda prasideda ir kada baigiasi - yra būtina.

Buvo atsitikimų, kur savininkas nežinojo, kad jo namų, nuo gaisro apdrauda, jau pasibaigusi. Laimė, kad tuo metu nepasitaikė gaisras. Jeigu neturi apdraudos sutarties, kad ir atnaujinimo atveju - neturi ir apdraudos, nebent būtų išsiaiškinta, kaip pav: pati bendrovė laikys sutarties neišsuntę, gal sutartis buvo pas agentą, gal sutartis dingo, nors buvo išrašyta. Neapsižiūrėjimai pasitaiko, daugiau nuosavybių turintiems, ir dažniausiai, kada pastatų apdraudos sutartis yra surašytos atskirai ir su skirtingu išsibalgimo laiku. Paskutiniu metu, pasukolų davėjai retai reikalauja pristatyti jiems, naujas apdraudos sutartis, dar senoms nepasibaigus. -Taigi nėra kam priminti.

Dažniausiai susimaišoma inventorius apdraudoje. Reikia aiškiai žinoti, ar imate apdraudą tik nuo gaisro, ar ir nuo vagystės. Vertėtų gavus sutartį, pažiūrėti kurioj skiltyje įrašyta, nes dažniausiai sužinoma

kad vagystė nebuvo apdrausta, jau vagystei atsitikus.

Pati gaisro apdraudos sutartis susideda iš keletos dalių: Provincijos apdraudos įstatymo - čia rasite gana idomių dalykų pav: apdrauda negalioja nors ir užmokėjote (jeigu suaiškiutikslu apgauti bendrovę, davėte klaidingą informaciją). Gaisro apdrauda nustoja galiojusi, kada apdraustą pastatą pardavus kitam asmeniui, nebuvo padarytas apdraudos pervedimas ir apdraudos bendrovė dar nebuvo priėmusi tokio pervedimo. Karo, sukilimo, žemės derbėjimo nuostoliai, nėra apdrausti. Bendrovė gali panaikinti jūsų apdraudos sutartį, pranešdama prieš 15 dienų, grąžindama nesunaudotus pinigus, jai žinomų jūsų ankstyvesnių adresu. Įvairūs pakeitimai sutartyje, galioja tik raštiški, pasirašyti bendrovės, ar agento. Apdraudos aprašymas.

Čia galite užtikti tokius išsireiškimus:

Apibrėžimas (Limitations), Atskaitymai (Deductions), Išskyrimas (Exclusions). Ką tai reiškia?

Apibrėžimas - kur iš visos turimos sumos, pasakoma kiek apdraudos yra ant tam tikrų atvejų. Pav., bendroje vagystės sumoje, tik tam tikra suma yra brangenybėms, kailiniams palatams, pinigams ir kita.

Atskaitymai - iš bendros apdraudos sumos, pirmą tam tikrą sumą yra nemokama. Pav., audros, vandens nuostolių atvejais.

Išskyrimai - nors bendrai sakoma, kad "viskas apdrausta", bet yra specialių atvejų, kurie iš anksto pabrėžiami, kad jie yra neapdrausti. Pav., stiklų nuostoliai, ar vandens tuščiame name.

Šio rašinio tikslas nebuvo, kad išstudijuoti visas apdrau-

dos sutartis, bet daugiau atkreipti dėmesį į būtiną reikalą, kad skaitytumėm gaunamas apdraudos sutartis.

Mes perkame kostiumą, kar-tais nei šimto nemokame, o ap-žiūrime rūpestingai iš viršaus ir net koks pamušalas. Už ap-draudas, ne vienas išmokame šimtais - taigi, skaityti apdrau-dos sutartį, tikrai vertėtų.

P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Kalėdų šv. Mišios bus vidurnaktį, per jas giedos Liet. op. sol. E. Kar-delienė. Dieną mišios kaip sekma-dieniais.

• Naujų Metų sutikimo puotos ne-bus, o tik šv. Mišios.

• Aušros Vartų parapijiečių susirinkimas, kuriame bus renkami du nauji parapijos nariai, įvyks 1970 sausio 11 d. Taip pat bus duodama 1969 metų apyskaita.

• Šiais metais kalėdojimas laikomas užbaigtu. Buvo nuo-širdžiai stengtasi aplankyti visus tautiečius. Kai kurių ne-radome namuose. Galimas da-lykas, kad kai kurių nežinome adreso. Būsime dėkingi, jei apie tai mus painformuosite.

• Visiems mūsų parapijos jurisdikcijoje esantiems lie-tuviams yra išsuntinėti sek-madienio aukų vokeliai. Kai kurie juos jau gavo, kiti dėl dabar užversto pašto, vokelius gaus vėliau. Visokiems neaiš-kumams išsiaiškinti malonė-kite kreiptis į parapijos kle-boną.

• Parvyko Kun. Stasys Kul-bis, S.J., pavadavęs vieną kleboną Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

• Susirgęs Jonas Simonavičius, kuris sveikatą tikrinasi ir gydosi St. Gabrini ligoninėje.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Kalėdų Bernelių Mišios bus vi-durnaktį.

• Pereitame sekmadienyje, po 11 val. mišių, parapijos sa-lėje, įvyko visuotinis parapi-jiečių susirinkimas.

Pradžioje klebonas gražiai ir aiškiai supažindino parapi-jiečius su šiuo metu vykstan-čiais liturgijos pakeitimais, kartu jis kvietė parapijiečius išlaikyti savo lietuvišką para-piją ir prisidėti prie josios gyvybinio gyvenimo. Po to ga-na išsamiai, atsakinėjo į pa-rapijiečių klausimus.

Pabaigoje klebonas padėko-jė savo parapijiečiams už to-kį gausų atsilankymą ir savo parapijos reikalų supratimą.

Terminą baigiantiems kom-iteto nariams P. Adamoniui ir V. Micheliui klebonas pa-reiškė padėką, už jų nuopelnus parapijai. Ypatingai gražiais žodžiais atsisveikino su da-bartiniu Parap. K-to P-ku A. Russell, kuris atsistatydina.

Pagal balsų daugumą, į nau-jąją parapijos komitetą yra išrinkti: V. Markauskas, K. Rašytinis ir A. Ruzgaitis. E. Russellienė ir L. Ambra-sienė, visus parapijos susi-rinkimo dalyvius pavašino. Klebonas už tai joms pareiškė padėką.

• Serga Parap. V-bos P-kas Alfonsas Ruzgaitis. Jis gydosi Santa Cabrini ligoninėje.

• Mirė M. Bendžiuvienė, pa-laidota gruodžio 20 d.

Sveiksta Danellus Kadys. Suvalkietis.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju dr. A. S. Popie-raičiui už man padarytą operaciją ir didelį rūpestingumą - priežiūrą. Kaip gerai, kuomet mes turime lietuvių daktarą...

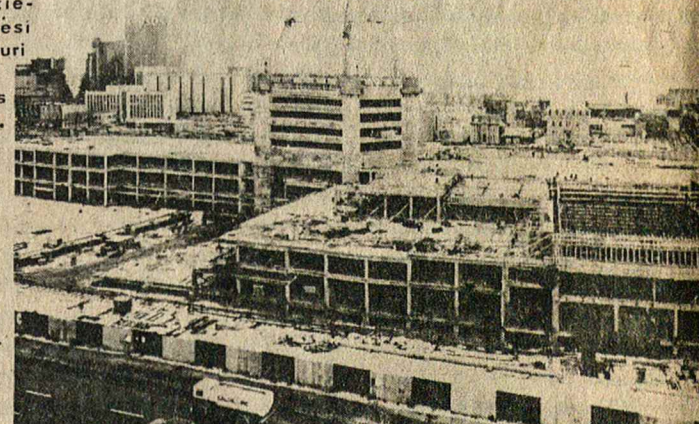
Adelė Vapšvienė.

"NL-va" dėkoja Albertui Rusinui, Vincui Kačergiuvi, Albinui ir Zinai Urbonams, kurie vietoje kalėdinių sveikinimų laikraščiu paaukojo \$15.00.
NL.

BALFo Reikalų vedėjos kun. Pr. Greičiūnas dė-koja Birutei ir Antanui Novickiams (Ozone Park, N.Y.), kurie vietoje kalė-dinių sveikinimų atsiun-tė Balfui piniginę auką.

• Lankosi iš Lietu-vos Danutė Šumskie-nė, kuri aplanko savo motiną V. Barauskie-nę. Ankščiau lankėsi Genė Sniukienė, kuri išvykdoma iš JAV buvo sustojusi pas J. ir K. Ambrosus.

Montrealyje vyk-damas CBC cen-tro statybas vaiz-das. Pastotai už-ims visa kvartalą, vadinsis Place de Radio-Canada. Vaiz-das ir bus baigti statyti 1971 m.

JOE'S BUTCHER & GROCERY LAURINAITIS JUOZAS

TEL: 524-0209

1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
3907 A Rosemont Blvd.

TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355
S-tos "Lito" nr. 752D

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario
PROVINCIJOSE

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

CHIRURGINĖ PRAKTIKA

KREIPTIS Tel. 931-3275

SEAFORTH MEDICAL BUILDING
3550 Core Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS

832 St. Joseph Blvd. E.
(kampus St. André).
TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA

Dantų gydytojas

1440 St. Catherine Street W.
Room 600
Tel: 866-8235, namu 488-8528.

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas
11-12 kambarys.
Tel. 932-6662; namu 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

ADVOKATAS

Suite 205

J.P. Miller, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remeliuoju
• Vasaros laike saugojimas
(Storage)

6396 Bannantyne Verdun, Montreal

Tel. 767-6183.

ADRESAS: 1465 De Sève Street

Montreal 205, Que.

TEL. 766-5827.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

EINAMASIAS S-tas 5.0%
ŠĖRUS (numatyta) 6.0%
TAUPOMASIAS S-tas 6.5%
TERM.IND. 1-metams 7.25%
TERM.IND. 2 " 7.75%
TERM.IND. 3 " 8.00%
Nemokamas gyvybės draudimas
iki \$2,000 šerų sumos.

DUODA PASKOLAS:

ASMENINES iš 9%
ČEKIŲ KREDITO iš 9%
NEKILN. TURTO iš 9%
Išskaitant gyvybės apdraudą
iki \$10,000.

JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki
termino lieka senomis palūkanomis
(pradedant 6.5%).

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA 727-3120

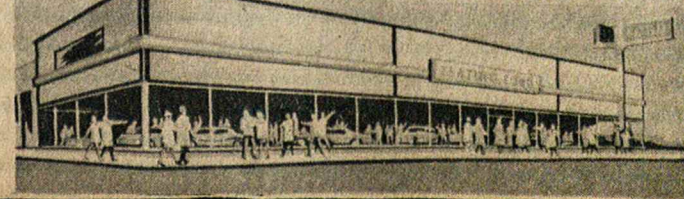
6695 — 35th Avenue Montreal, 409.

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B. 727-3120
Arvydas RUDZEVIČIUS, A.I.B. NAMU: 271-5758

KOMERCINIO, PRIVATAUS TURTO, AUTOMOBILIŲ, ATSAKOMYBĖS, GYVYBĖS DRAUDIMA

Keating FORD Sales Limited TEL. 769-8831

4475 BANNANTYNE AVE.,
VERDUN, QUE.

USED CARS
1 year guarantee

Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager's Assistant
Keating Ford Lietuvos atstovas
769-8831.

Tel: namu 366-2548

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

Nuo 1970 m. sausio mėn. 1 d.

įvedamos naujos

ČEKIŲ KREDITO

paskolos iš einamųjų sąskaitų
"LITO" čekius rašantiems
nariams.

Tos paskolos bus dvigubai
pigesnės, kaip "Chargex" ar
"Bancard" kreditas.

*** ***

Teiraukis "Lito"

"LITO" VALDYBA

1970 metams numatė už šerų
sąskaitas mokėti 6% ir duoti
nemokamą gyvybės apdraudą
iki \$2,000. Palūkanos už 3
metų terminuotus indėlius pa-
keliamos iki 8%. Be to, įveda-
mos naujos čekių kredito pas-
kolos iš 9% "Lito" čekius ra-
šantiems nariams, taigi dvi-
gubai pigesnės už "Chargex"
ir "Bencards" kreditą.
Pr.R.